

መግቢያ

በብሉይ ኪዳን ውስጥ ስለ ሰውና ስለ ዓለም አመጣጥ ተጽፎ እናገኛለን ። ከመጀመሪያውም ጀምሮ እግዚአብሔር ስለ ክርስቶስ መምጣት ተስፋ እንደሰጠ ከዘፍጥ 3:15 እንመለከታለን ። ከአዳምና ከሔዋን ውድቀት በኋላ ፣ እግዚአብሔር ኖጥንና ቤተ ሰቡን ብቻ አስቀርቶ ዓለምን በውኃ እስካጠፋበት ጊዜ ድረስ ፣ ሰዎች እግዚአብሔርን የማይፈሩና የማያከብሩ በመሆናቸው እየባሉ ሄዱ ። ከጥፋት ውኃ በኋላም እንኳ ሰዎች በእግዚአብሔር ላይ ማመፃቸውን እየገፉበት መጡ ፣ ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ቋንቋቸውን ደባለቀው ፣ በምድርም ላይ በታተናቸው ። ከዚያም እግዚአብሔር አብርሃምን ጠራውና የታላቅ ሕዝብ አባት እንደሚሆን ፣ ከእርሱ ተወላጆች መሃከልም መሢሕ እንደሚነሣ ተስፋ ሰጠው ። እግዚአብሔር ከዚህ በተጨማሪ ለአብርሃምና ለልጆቹ የከነዓንን ምድር ተስፋ አድርጎ ሰጣቸው ።

ከቀሪው የብሉይ ኪዳን ክፍል ብዙው ፣ እግዚአብሔር የአብርሃም ፣ የይስሐቅና የያዕቆብ ተወላጆች ከሆኑት ከእስራኤላውያን ጋር ያደረገውን ይገልጻል ። በምድር የተነሣው ረሃብ የያዕቆብን ቤተሰብ ወደ ግብጽ እንዲሄዱ አደረጋቸው ። ግብጻውያን የእነርሱን መበርታት ፈርተው ባሪያ እስኪያደርጓቸው ድረስ ቁጥራቸው እየጨመረ መጣ ። ከዚያም እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብጽ መርቶ ለማውጣትና በተስፋዪቱ ምድር በከነዓን ውስጥ ሕዝብ እንዲሆኑ ለማዘጋጀት የተጠቀመበትን ሙሴን አነሣው ።

ኢያሱ በሙሴ የተጀመረውን ሥራ አጠናቀቀ ።

ኢያሱ እስራኤላውያን ከከነዓንን በያዙበት ጊዜ የመራቸው ሰው ነው ፣ እግዚአብሔርም በዘፍጥ. 12: 1-3 ለአብርሃም የሰጠውን

ተስፋ ለመፈጸም ተጠቀመበት ።

መጽሐፈ ኢያሱ በሙሴ መጻሕፍት ውስጥ የሚገኘው የእስራኤላውያን ታሪክ ተከታይ ነው ። ቢሆንም በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የሌሎች ሀገሮች ስሞችም ተጠቅሰዋል፣የተጠቀሱት ግን ከአይሁድ ሕዝብ ከእስራኤል ጋር ባላቸው ግንኙነት ረገድ ብቻ ነው። ኢያሱ እስራኤላውያንን አምላካቸው እግዚአብሔር ርስት አድርጎ ወደሚሰጣቸው ምድር ልትወርሱለት ትገቡባታላችሁ ብሎ ተናገረ ። ኢያሱ 1-12 ተስፋዪቱን ምድር ለመያዝ ስለ ተደረገው ውጊያ ሲናገር ኢያሱ 13-24 ደግሞ ተስፋዪቱ ምድር ስለ መያዝ ይናገራል ።

ከነዓንን ለመያዝ ኢያሱን ያዘጋጁት ልምምድና ሥልጠና ናቸው። ኢያሱ በእስራኤል ታሪክ ውስጥ እግዚአብሔር ለዚያ ጊዜ ያዘጋጀው ሰው ነበር ። ኢያሱ በተለይ የሚታወሰው የእስራኤል መሪ የነበረ ሰው በመሆኑ ነው ። በእርሱ ታሪክ ውስጥ ስለ እምነትና ስለ ድፍረት የሚያስተምሩ ብዙ ምሳሌዎች አሉ ፤ ከእነርሱም ብዙዎቹ ለመንፈሳዊ ውጊያዎቻችን የሚረዱን ናቸው ።

የመጽሐፈ ኢያሱ ጥናት

የርዕሶች ማውጫ

ክፍል አንድ ፡ - ሙሴ በኢያሱ መተካቱ ፡	11
ምዕራፍ 1	
- ወደ ከነዓን ምድር እንዲገቡ ለእስራኤላውያን የተሰጠ ተስፋ፡	
- እግዚአብሔር ኢያሱን እንዲበረታ መናገሩ ፡ 1 ፡ 1 - 9 ፡	12
ክፍል ሁለት ፡ - ወደ ተስፋይቱ ምድር ጉዞ መጀመሩ	14
1 . ኢያሱ ሕዝቡን ወደ ምድሪቱ እንዲገቡ መናገሩ ፡ ቁ 10 - 18	
ምዕራፍ 2	16
2 . የረዓብ ታሪክ	
ሀ/ ረዓብ የእስራኤልን ሰዎች መደበቋ ፡ 2 ፡ 1 - 7 ፡	16
ለ/ ረዓብ ሁለቱን ሰላዮች በሌላ መንገድ መስደዷ ፡ 2 ፡ 8 - 27 ፡	17
3 . የሰላዮቹ ወደ ኢያሱ መመለስ ፡ 2 ፡ 22 - 24 ፡	19
ምዕራፍ 3 እና 4	20
4 . የእስራኤል ሕዝብ የዮርዳኖስን ወንዝ መሻገራቸው፡	
ሀ/ የእስራኤል ልጆች የዮርዳኖስን በእምነት ለመሻገር መነሣ	
ታቸው ፡ 3 ፡ 1 - 6 ፡	20
ለ/ እግዚአብሔር ኢያሱን በሕዝብ ፊት ከፍ ከፍ እንደሚያ	
ያደርገው መናገሩ ፡ 3 ፡ 7 - 8፡	21
ሐ/ እግዚአብሔር የእስራኤላውያንን እምነት አጠንክሮ የዮ	
ርዳኖስን ወንዝ መሻገራቸው ፡ 3 ፡ 8 - 17 ፡	22
መ የመታሰቢያ ድንጋዮች መቀመጣቸው ፡ 4፡1-10 ፡	23
ሠ የዮርዳኖስን ከተሻገሩ በኋላ በጌልገላ መስፈራቸው ፡ 4፡1-18	24

ክፍል ሦስት ፡ - የተስፋዪቱን ምድር ለመያዝ የተደረጉ ጦርነቶች	26
ምዕራፍ 5 እና 6	26
1. የኢያሪኮ ቅጥር መፍረስ ።	
ምዕራፍ 7	33
2. የአካን ኃጢአት ።	
ምዕራፍ 8	38
3. በጋይ ከተማ ላይ የተገኘው ድል ።	
ምዕራፍ 9 እና 10	41
4. ኅብረት በፈጠሩት የደቡብ ነገሥታት ላይ የተገኘ ድል ።	
ሀ/ ከገባዖናውያን ጋር የተደረገ ስምምነት	
ለ/ ኅብረት ከፈጠሩት የደቡብ ነገሥታት ጋር የተደረገ ውጊያ	
ምዕራፍ 11	47
5. ኅብረት በፈጠሩት የሰሜን ነገሥታት ላይ የተገኘ ድል	
ምዕራፍ 12	48
6. እስራኤላውያን ድል ያደረጓቸው የከነዓን ነገሥታት ስም ዝርዝር ።	
ክፍል አራት ፡- የተስፋዪቱ ምድር ለእስራኤል ነገዶች ተከፋፍላ መሰጠቷ ።	50
ምዕራፍ 13	50
1. ለሮቤል ለጋድና ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ርስት መሰጠቱ	
ምዕራፍ 14 - 19 ።	52
2. ለሌሎች ነገዶች ርስት መሰጠቱ ።	
ሀ/ ለካሌብ የተሰጠው ርስት ፤ 14 ፡ 6 - 15 ።	52

ለ/ ለይሁዳ ነገድ የተሰጠው ርስት ፤ ምዕራፍ 15 ።	54
ሐ ለኢፍሬምና ለምናሴ ነገዶች የተሰጠው ርስት	55
መ/ ለሌሎች ነገዶች የተሰጠው ርስት ፤ ምዕራፍ 18 እና 19	57
ሠ / የመግጸኛ ከተሞች ፤ ምዕራፍ 20 ።	60
ረ / የሌዋውያን ከተሞች ፤ ምዕራፍ 21 ።	61
ሰ / ሁለት ተኩሉ ነገዶች ወደ ርስታቸው መመለሳቸው፡	
ምዕራፍ 22 ።	63
ክፍል አምስት ፡- ኢያሱ በመጨረሻ የተናገራቸው ቃላት ፡ ምዕ	
ራፍ 23 እና 24 ።	68
ክፍል ስድስት ፡- ማጠቃለያ ።	72

የመጽሐፈ ኢያሱ ጥናት

1/ የመጽሐፉ ደራሲ

በለዚህ መጽሐፍ ደራሲ ማንነት ብዙ ሰዎች የተለያዩ አስተያየቶች አቅርበዋል ። አንዳንዶቹ መጽሐፉ ውስጥ የሚገኘውን ታሪክ አውጣጥቶ የጻፈው ኢያሱ መሆኑን ሲጠቁሙ ሌሎች ደግሞ ኢያሱ ይህን መጽሐፍ ሊጽፍ የቻለው ከሌሎች ከተለያዩ ጽሑፎች በመውሰድ ነው የሚል አሳብ ያቀርባሉ ። ቢሆንም ኢያሱ ይህን መጽሐፍ የጻፈው ሌሎች ሰዎች ከጻፉት በማጠናቀር ሳይሆን በራሱ ደራሲነት መሆኑን ከዚህ ቀጥሎ ከቀረቡት ነጥቦች መረዳት ይቻላል ፡ -

ሀ/ ደራሲው በመጽሐፉ ውስጥ የተዘረዘሩት ድርጊቶች ሲፈጽሙ የተመለከተ የዓይን ምስክር ነው ፤ ኢያሱ 5:1 - 6:16 ፤ 16:4።

ለ/ ደራሲው እራሱ የዮርዳኖስን ወንዝ ከተሻገሩት አንዱ መሆኑን ገልጿል ፤ ኢያሱ 5:1 ።

ሐ/ በመጽሐፉ ውስጥ የሚገኙት አንዳንድ ጥቅሶች የመጽሐፉ ደራሲ ኢያሱ መሆኑን ይመሰክራሉ፤ ኢያሱ 24:26 ፤ 8:32 ።

2/ የመጽሐፉ ርዕስ

መጽሐፉ የተሰየመው በደራሲው በኢያሱ ስም ነው ። ኢያሱ የሚለው ስም እግዚአብሔር ያድናል የሚል ትርጉም አለው።

3/ የመጽሐፉ ዋና ዓላማ

መጽሐፈ ኢያሱ የተጻፈው እግዚአብሔር ሥልጣን ያለው መሆኑን ለመግለጽና ልጆቹን ወደ ተስፋዪ ተሞክሮ መርቶ ለማድረስ የሚችል ታማኝ አምላክ መሆኑን ለማሳየት ነው ፤ ኢ.

ያሱ 21 : 43 - 45 ::

መጽሐፈ ኢያሱ በአምስቱ የሙሴ መጻሕፍት ውስጥ የተጀመረው ታሪክ ተከታይ ከመሆኑም በላይ እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ደኅንነት ያለውን ዕቅድ ጨምሮ የሚገልጽ በመሆኑ ከፍተኛ ግምት ሊሰጠው የሚገባ መጽሐፍ ነው ።

4/ በመጽሐፉ ውስጥ የተገለጹት ዋና ዋና ነጥቦች

መጽሐፈ ኢያሱ ለአሁኑ ዘመንም የሚሆኑ ፡ ጠለቅ ያሉ መንፈሳዊ ትምህርቶችን የሚሰጡ አራት ዋና ዋና መሠረታዊ ነጥቦችን ይዟል ፤ እነርሱም ከዚህ የሚከተሉት ናቸው ፡-

አንደኛ፡- እግዚአብሔር የገባውን ኪዳን የሚያከብር ነው ፤ ኪዳን በመግባት ብቻ የተወሰነ ሳይሆን ፤ የገባውንም ኪዳን በግብር የሚገልጽ አምላክ ነው ።

ሁለተኛ ፡- የእግዚአብሔር ቃል ለሕይወታችን ዋና መመሪያ አድርገን ልንጠቀምበት የሚገባ አስፈላጊ መጽሐፍ ነው ፤ 1:8 ፤ 8 :32-35፤23:6-24:24:26-27 ። በኢያሱ ዘመን የነበሩት የሙሴ መጻሕፍት ናቸው ።

ሦስተኛ ፡- የሰው ልጅ ከእግዚአብሔር አመራር ውጭ በሚሆንበት ጊዜ ታላቅ ውድቀት ይገጥመዋል ። ኢያሱ ና የእስራኤል ልጆች የእግዚአብሔርን ቃል በታማኝነት በሚከተሉበት ጊዜ አሸናፊዎች ይሆኑ ነበር ፤ የራሳቸውን ዝና ለማትረፍ ከእግዚአብሔር ምሪት ውጭ በሚሆኑበት ጊዜ ግን ታላቅ ውድቀት ይገጥማቸው ነበር ።

አራተኛ ፡ - እግዚአብሔር ቅዱስና በኃጢአት ላይ የሚፈርድ አምላክ ነው ። እግዚአብሔር በከነዓን ከተሞችና በ

ነዋሪዎቻቸው ላይ ጥፋት እንዲደርስ የፈቀደው ፡ እስራኤላውያን በአካባቢው ድል አድራጊነትን ተቀዳጅተው ዝናን እንዲያተርፉ ሳይሆን በከነዓን ምድር የነበረውን ኃጢአት ለማጥፋት ነው ፤ ዘፍጥ. 15 ፡ 16 ፤ ዘዳግ.7:5-6 ።

የጥናት መግቢያ

ኢያሱ የሙሴ ረዳት ስለነበረ ሙሴ ወደ ሲና ተራራ ሲወጣ ተከትሎት ወጥቶ ነበር ፤ ዘጸአት 24 ፡ 13 ።

ሙሴ ወደ ተራራው ወጥቶ በነበረበት ወቅት እግዚአብሔር የመገናኛ ድንኳን እንዲሠራ አዘዘው ። ሙሴ የተሰጠውን ትእዛዝ ከመፈጸሙ በፊት የእስራኤል ልጆች በኃጢአት ወደቁ ።

ኢያሱ ከሙሴ ጋር ሆኖ ከተራራው በሚወርድበት ጊዜ የጦርነት ድምፅ የሰማ መሰለው ። ሙሴ ግን ሕዝቡ በመዘመርና በመጨፈር ላይ እንደነነበሩ ወዲያው አወቀ ፤ ዘጸአት 32 ፡ 15 ፡ 18 ። በዚህ ወቅት ኢያሱ ወጣት ነበረ ፤ ከእግዚአብሔርም ጋር አረማመዱን አስተካከለ ፤ ዘጸአት 33 ፡ 11።

ኢያሱ ወደፊት ሙሴን ተከቶ ሕዝቡን እንዲመራ እግዚአብሔር ያዘጋጀው ሰው ስለሆነ ብዙ ነገሮችን መማር ያስፈልገው ነበር ። ስለዚህም ከሁሉ በመጀመሪያ አንዱ ከእግዚአብሔር በረከትን ሲቀበል ሌላው ሊቀናበት የማይገባ መሆኑን ተማረ ፤ ዘጥሱ. 11 ፡ 26 - 29 ፡ ቀጥሎም ሌሎች ስሕተት ቢያደርጉም ዘወትር ትክክለኛውን ማድረግ ያለበት መሆኑን ተማረ ።

ሙሴ የከነዓንን ምድር እንዲሰልፉ አሥራ ሁለት ሰዎችን ላከ ። ከሰላዮቹ አሥሩ በከነዓን ምድር የሚኖሩት ሰዎች ከእስ

ራሴላውያን ይልቅ ጠንካሮች ናቸው የሚል አስደንጋጭ ወሬ ይዘው ሲመለሱ ሌሎች ሁለቱ ሰላዮች ማለትም ኢያሱና ካሌብ ግን ሰዎች ምንም ያህል ጠንካራ ቢሆኑ ሊሸነፉ የሚችሉ መሆናቸውን አስረዱ ፡ ዘኁል. 14 ፡ 6-8 ። ከአስደንጋጭ ወሬ የተነሣ በመፍራታቸው የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔር ወደ ሰማቸው የተስፋ ምድር ለመግባት እምቢተኞች ሆኑ ።

እግዚአብሔርም ከግብጽ ከወጡት እስራኤላውያን መሃከል ከኢያሱና ከካሌብ በቀር ማንም ወደ ተስፋዪቱ ምድር እንደማይገባ ፣ ከግብጽ የወጡት በሙሉ በዚያው በምድረ በዳ እንደሚሞቱ ነገራቸው ፣ ዘኁል. 26፣ 65 ። ከኢያሱና ከካሌብ በስተቀር ከግብጽ የወጡት እስራኤላውያን ሙሴም ጭምር ወደ ተስፋዪቱ ምድር ማግባት አልቻሉም ። ሙሴ ከሞተ በኋላ እግዚአብሔር ኢያሱ ለእስራኤላውያን መሪ እንዲሆን መረጠው ፣ የሙሴንም መንፈስ በኢያሱ ላይ አኖረ ፡ ዘኁል. 27 18 - 21 ፣ ዘዳግም 31 ፣ 7፣ 8፣ 14፣ 23 ።

መጽሐፈ ኢያሱ በ24 ፡ 26 የዚህ መጽሐፍ ጸሐፊ ኢያሱ መሆኑን የሚጠቁም ከመሆኑም በላይ እስጢፋኖስም የኢያሱን ጸሐፊነት በሐዋ. 7 ፡ 45 ውስጥ ገልጿል ፤ ወደ ዕብራውያን ሰዎች የተጻፈው መልእክት ጸሐፊም በ4፡8 ይህንኑ እውነት አረጋግጧል ።

በ1፡5 ለኢያሱ የተሰጠው ተስፋ በመንፈስ ቅዱስ ለእኛ ለሁላችንም ተሰጥቶናል ፤ ዕብ. 13 ፡ 6። በአዲስ ኪዳን ውስጥም በዕብ. 11 ፡ 31ና በያዕ. 2 ፡ 25 ስለ ረዓብ ተጠቅሷል ።

የመጽሐፈ ኢያሱ ዝርዝር ጥናት

ክፍል አንድ

ሙሴ በኢያሱ መተካቱ

ምዕራፍ አንድ

ወደ ከነዓን ምድር እንዲገቡ ለእስራኤላውያን የተሰጠ ተስፋ

መጽሐፈ ኢያሱ በተጻፈበት ዘመን የእስራኤልን ሕዝብ ለ40 ዓመታት ይመራቸው የነበረው ሙሴ በሕይወት አልነበረም ። መሪአቸው ሙሴ ቢሞትም ሕዝቡ ጉዞአቸውን ወደፊት እዲቀጥሉ እግዚአብሔር አዘዘ ። እግዚአብሔርን የሚያገለግሉ ሠራተኞች ይሞታሉ ፤ ያልፋሉ ፤ የእግዚአብሔር ትእዛዝና ሥራ ግን ጸንቶ ይቆማል ፤ ይቀጥላል ።

በአንድ የሥራ መስክ ብዙ ሠራተኞች እንደ መኖራቸው መጠን የሥራቸው ዓይነትና የአሠራራቸው መንገድም እንዲሁ ብዙና የተለያዩ ነው ። በአንድ ሕንፃ ግንባታ ሥራ ላይ የተሰማሩ ሠራተኞች የብዛታቸውን ያህል የሚሠሩትም በርካታ የአሠራር ዘዴና ብልሃት የሚጠይቁትንና ሕንፃውን ለመሥራት አስፈላጊ የሆኑትን የተለያዩ ሥራዎች ነው ። በእግዚአብሔር ቤት ውስጥም የምንሠራው ከዚህ ጋር ተመሳሳይ በሆነ መንገድ ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ በ1 ቆሮ . 3 : 10 - 11 ፣ በኤፌ.2 : 20 - 22 የእግዚአብሔርን ሕንፃ ለማሳደግ የምንሠራ ሰዎች መሆናችንን ይናገራል ፤ እንዲሁም ሲል እግዚአብሔር ለሥራው

ያወጣውን ዕቅድ ተከትለን እርሱ በፈለገው ልክና ዓይነት እን
ሠራለን ማለቱ ነው ።

ሙሴ የእስራኤልን ሕዝብ መርቶ ተስፋዬቱ ምድር ለማድ
ረስ የተሰጠውን ሥራ ሳይጨርስ ቢሞትም ፤ ኢያሱ በእርሱ እግ
ር ተተክቶ ሥራውን ቀጠለ ፤ ከእኛ በፊት የነበሩት የእግዚአብ
ሔር ሰዎች ከእግዚአብሔር ተሰጥቷቸው ጀምረውት የነበረውን
ሥራ ፤ እኛም በእነርሱ ሥፍራ ተተክተን እግዚአብሔር ለሥ
ራው ባወጣውና በቃሉም በገለጸው ዕቅድ መሠረት እንሠራለን።
ከዚህ ቀጥሎ ከኢያሱ 1 ኢያሱ በምን ዓይነት መንገድ የሙሴን
ሥራ መሥራት እንደቀጠለ እንመለከታለን ፡ -

እግዚአብሔር ኢያሱን እንዲበረታ መናገሩ ፤ 1፡ 1 - 9 ።

ሙሴ ከሞተ በኋላ እግዚአብሔር ኢያሱን ከሕዝቡ ሁሉ
ጋር የዮርዳኖስን ወንዝ እንዲሻገር አዘዘው ፤ ቁ 1 ፡ 2 ። በተጨ
ማሪም ምድሪቱ በሙሉ የእስራኤላውያን እንደምትሆንና ማን
ኛውም የጠላት ኃይል እንደማይቋቋማቸው ተስፋን ሰጠው ።
እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ስለሆነ እስራኤላውያን ድል ያገኛ
ሉ ፤ ቁ 3 ፤ 6 ።

እግዚአብሔር ለአብርሃም በገባው ቃል ኪዳን መሠረት ም
ድሪቱን የሰጣቸው ከብዙ ዓመታት በፊት ነበር ፤ ቢሆንም ምድ
ሪቱን መውረስ ገና አልተቻለም ነበር ። ከቀጥር 3 መመልከት
እንደሚቻለውም በቀጥጥራቸው ሥር የዋለው በእግራቸው የረ
ገጡት ምድር ብቻ ነበር ። በመጽሐፈ ኢያሱም ሆነ በመጽሐፈ
መሳፍንት ውስጥ ከሚገኘው ታሪክ እስራኤላውያን ሙሉ በሙ
ሉ ድልን መቀዳጀት እንዳልቻሉ እንመለከታለን ።

ይህ ሁኔታ ለእያንዳንዳችን ታላቅ ትምህርትን ይሰጠናል። እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን የተስፋዪቱን ምድር እንደሰጣቸው ለክርስቲያኖችም በክርስቶስ በኩል ማንኛውንም በረከት ሰጥቶአል ። ኤፌ. 1 : 3 ። እስራኤላውያን በፍርሃትና ባለመታዘዝ የተስፋዪቱን ምድር ሊይዙ እንደተሳናቸው ሁሉ ብዙ ክርስቲያኖችም ከእግዚአብሔር በተሰጡዋቸው ተስፋዎች ላይ ሙሉ በሙሉ ስለማይተማመኑ ድል በማድረግ በኃጢአት ላይ የበላይነት ማግኘት አልተቻላቸውም ።

እግዚአብሔር ኢያሱ ከሙሴ የተሰጠውንና የታዘዘውን ሕግ እንዲጠብቅና በብርታት እንዲራመድ አዘዘው ። እግዚአብሔር ዛሬም እኛ እንድታዘዘውና እንድንበረታ ይፈልጋል። በክርስትናችን በሚስቀ ሰዎች ሳናፍር እግዚአብሔርን እንድንታዘዝ ያስፈልገናል ፤ እግዚአብሔርን መታዘዛችን ድፍረትንና መጽናናትን ይሰጠናል ።

እግዚአብሔር ኢያሱን ከሙሴ የተሰጠውን ሕግ በቀንና በሌሊት እንዲያስብና እንዲያሰላስል አዘዘው ፤ በዚህ ትእዛዝ ውስጥ ቢራመድ ነገር ሁሉ እንደሚሳካለትና ድልን እንደሚቀዳጅ ተነገረው ። ዛሬም የእግዚአብሔርን ሥራ በሚሠሩ ሰዎች ላይ ይህ ተስፋ ይሠራል ። ተስፋውን ሊጠቀሙበት የሚችሉት ለዓለማዊና ለክንቱ ነገሮች ሳይሆን ለጌታ በሚሰጡት አገልግሎት ነው ። ይህ ዓይነት ተስፋ የሚፈጸምላቸው የእርሱን ሥራ እንደፈቃዱ በሚያከናውኑበት ጊዜ ነው ። የእግዚአብሔር ተስፋዎች ዘወትር ከእኛ ከክርስቲያኖች ጋር ናቸው ። በቁጥር 5 ለኢያሱ የተሰጠው ተስፋ እኛ እግዚአብሔርን መታመንና መታዘዝ ብቻ እንዳለብን ፣ እርሱም እኛን ፈጽሞ እንደማይረሳንና እንደማይተወን በሚገልጸው በዕብ . 13 : 5 ውስጥ ለእኛም ተሰጥቶአል ።

ክፍል ሁለት

ወደ ተስፋዬቱ ምድር ጉዞ መጀመሩ

1. ኢያሱ ሕዝቡን ወደ ምድሪቱ እንዲገቡ መናገሩ ፡

ቁጥር 10 - 18 ።

ኢያሱ ሕዝቡን ወደ ከነዓን እንዲመራ ከእግዚአብሔር ትእዛዝ ከተቀበለ በኋላ የሕዝቡን አለቆች ሰበሰበና ሕዝቡ ወደ ተስፋዬቱ ርስታቸው ለመግባት ጉዞ ለመጀመር ስንቅ እንዲያዘጋጁ እንዲነግሯቸው አዘዛቸው ፡ ቁ 10 ፣ 11 ።

ከዙኑ.32 መረዳት እንደሚቻለው ከአሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች መሃከል የሮቤልና የጋድ ነገዶች ሰዎች እንዲሁም ከምናሴ ነገድ ሰዎች ግማሾቹ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ - ምሥራቅ በኩል ያለው አካባቢ ለከብቶቻችን ምቹ ማሰማሪያ ይሆናል ብለው ስለአሰቡ ከተስፋዬቱ ምድር ውጭ በዚያ ለመስፈር ተስማምተው ነበር ። ስለዚህ ኢያሱ ለነዚህ ሁለት ነገዶች የተለየ ትእዛዝ መስጠት አስፈለገው ።

ከብዙ ዓመታት በፊት ሎጥ ከነዚህ ነገዶች ሰዎች ጋር ተመሳሳይ በሆነ ምክንያት ከአብርሃም ለመለየት በመወሰን በዮርዳኖስ ሽለቆ ለመኖር ምርጫ አድርጎ እንደነበረ ከዘፍጥ . 13 እና 14 እንመለከታለን ። ሎጥ ከእግዚአብሔር ብዙ በረከት የሚያገኝበትን ሥፍራ ትቶ የዚህን ዓለም ክብርና ሀብት በመምረጡ ከበረከቱም ከሀብቱም ሳይሆን ቀረ ።

ሙሴ እነዚህ የሮቤል ፣ የጋድና የምናሴ ነገድ ሰዎች ሌሎችን ነገዶች በጦርነት ለመርዳት እንዲስማሙ ካደረጋቸው በኋላ ባቀረቡት ጥያቄ መሠረት በዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ በለው

ሥፍራ እንዲቀመጡ ፈቀደላቸው ፡ ዘኁ. 32 ፡ 7 ፡ 20 - 22 ።
ይህ ሥፍራ እግዚአብሔር ለእነዚህ ነገዶች የመረጠው ርስት
አልነበረም ፤ እራሳቸው ፈልገው ስለጠየቁ እግዚአብሔርም ፈ
ቅዶ ሰጣቸው ፤ ኢያሱ 1 ፡ 12 - 13 ።

ኢያሱ ለእነዚህ ነገዶች ከሌሎች ነገዶች የተለየ ትእዛዝ በ
ሚሰጥበት ጊዜ ሙሴን እንደታዘዙ እርሱንም ሊታዘዙ እንደተ
ሰማሙ ከቀጥሮ 16 እና 17 በግልጽ ይታያል ። ኢያሱም ሆነ ሙ
ሴ ለእነዚህ ሕዝብ ከእግዚአብሔር የተሰጡ መሪዎች ናቸው ፤ ስ
ለዚህ እነርሱን መታዘዝ እግዚአብሔርን መታዘዝ ነው ። ስለዚህ
እነዚህ ሰዎች ማንም የኢያሱን ትእዛዝ ቢቃወም እንዲገደል
ተሰማሙ ፡ ሆኖም እነርሱ እራሳቸው እንኳ እግዚአብሔር ለእነ
ርሱ ያለው ፈቃድና ምርጫ ምን እንደነበረ አልተረዱም ።

እግዚአብሔርን እንዳስደሰትነው ወይም ልናደርግለት የ
ሚገባንን እንደአደረግንለት ልንመለከት የምንችለው በመጀ
መሪያ ደረጃ ከታዘዝነው በኋላ ነው ። በኢያሱ 1 ውስጥ ብቻ
ሙሴ አምስት ጊዜያት የእግዚአብሔር ባርያ ተብሎ ተጠርቷል፤
በተቀሩት ምዕራፎች ውስጥም 13 ጊዜ በዚሁ ዓይነት መጠ
ሪያ ተጠርቷል ። ይህንን የእግዚአብሔር ባርያ ተብሎ የመጠራ
ት ክብር ሊያገኝ የቻለው በታዛዥነቱ ነው። ኢያሱም ከሞተ በኋላ
በዚሁ መጠሪያ ተጠርቷል ፤ ኢያሱ 24 ፡ 29 ፤ መሳፍ. 2 ፡ 8 ።
ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስም እራሱ የእግዚአብሔር ባርያ ተብሎና
ወይም አገልጋይ የሚል ስያሜ ተሰጥቶታል ፤ ማቴ. 12 ፡ 18 ፤ ፊ
ልጵ. 2፡7 ። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ እርሱን በታማኝነት በማገልገል
የታዘዙትን ታማኝ ባርያ ብሎ የሚጠራቸው መሆኑን በማቴ. 25፡
21 - 23 ተናግሯል ። ለዚህ ክብር ለመብቃት ክርስቲያኖች በሕ
ይወታችን ውስጥ ለእግዚአብሔር ታማኝ ታዛዦች መሆን ይኖ

ርብናል ። በምድር በታማኝነት በመታዘዝ ያገለገሉ በሰማይም በደስታ የሚያገለግሉ ይሆናሉ ፤ ራዕይ 22 ፡ 3 ።

ምዕራፍ ሁለት

2. የረዓብ ታሪክ ።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተገለጸው ድርጊት በሚፈጸምበት ወቅት የእስራኤል ሕዝብ በሞዓብ አገር ሰጢም በመባል ትጦራ በነበረች ከተማ አጠገብ ሰፍረው ነበር ፤ ዘኁል. 22፣ 1 ፤ 33፣ 49 ። በለዓም የተባለው ሐሰተኛ ነቢይ ወደ ክፋት ሊመራቸው የሞከረው በዚህ ሥፍራ በነበሩበት ወቅት ነው ። እግዚአብሔር እንደሚባርካቸው ተስፋ ሰጥቷቸው ነበር ። ቢሆንም በዚህች በሰጢም ከተማ ተቀምጠው በነበሩት ጊዜ እንኳ በጎጢአት ሲወድቁ ይቀጣቸው እንደነበረ ከዘኁል. 25 ፡ 1 እንመለከታለን ። ሙሴ እስራኤላውያንን በሙሉ በዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ በኩል ባለው ሥፍራ ከሰበሰባቸው በኋላ በአሪት ዘዳግም መጽሐፍ ውስጥ ያለውን ትምህርት ሰጣቸው ፤ ዘዳግ. 1 ፡ 1 ።

ሀ/ ረዓብ የእስራኤልን ሰዎች መደበቋ 2 ፡ 1 - 7

ከ40 ዓመታት በፊት ኢያሱ ከካሌብና ከሌሎች 10 ሰዎች ጋር ሆኖ የከነዓንን ምድር እንዲሰልሉ በሙሴ እንደተላኩ (ዘኁል. 13) አሁን ደግሞ ኢያሪኮን እንዲሰልሉ ከሰጢም ሆኖ ሁለት ሰዎችን ላከ ።

ኢያሱ እነዚህን ሰዎች የላካቸው በድብቅ ቢሆንም ወሬው ኢያሪኮን ጉሥ ጀሮ ደረሰ። ሁለቱ ሰላዮችም በኢያሪኮው ስጥ

ወደ ነበረችው ረዓብ ወደምትባለው ጋለሞታ ቤት ሄዱ ። ረዓብ በኃጢአት ውስጥ የኖረች ሰው ብትሆንም በዚህ ጊዜ ግን ወደ እስራኤል አምላክ ለመመለስና እርሱን ለመከተል ወስና ነበር። የኢያሪኮ ሕዝብ በሙሉ እስራኤላውያን በዮርዳኖስ ማዶ በነበሩት ሁለት ነገሥታት ላይ ምን እንዳደረሱ ሰምተው ስለነበር በፍርሃትና በድንጋጤ ተውጠው ነበር ፤ ረዓብ ግን እምነትዋን በእግዚአብሔር ላይ አደረገች፤ ዕብ . 11 : 31 ።

ለ/ ረዓብ ሁለቱን ሰላዮች በሌላ መንገድ መስደደ 2 : 8-27 ።

ረዓብ እውነተኛ እምነት ነበራት ፤ እግዚአብሔርም ልቦናዋን ያውቅ ነበር ። የነበራትን እውነተኛ እምነት በሥራ እንደገለጸች ያዕ . 2 : 25 ይናገራል ። ልንጸድቅ የምንችለው በእምነታችን ብቻ እንጂ በመልካም ሥራችን አይደለም ፤ ቲቶ 3:5 ። ሆኖም እውነተኛ እምነት ያለን መሆናችንን የምናሳየው በምንሠራው መልካም ሥራ ነው ፤ ያዕ . 2 : 17 ።

ረዓብ የነበራትን እውነተኛ እምነት ያሳየችው የቤተሰብዋን ሕይወት ለማዳን በነበራት ልባዊ ምኞት ነው ፡ 2:12-13 ። ኃጢአተኛ ነበረች ፤ ወደ እስራኤል አምላክ ለመመለስ ከወሰነች በእርሱም ከሚመጣው ጥፋት መዳን እንደሚቻል ካመነች በኋላ ሌሎች ወገኖቿም እንዲድኑ ፈለገች ። ይህ በጌታ ኢየሱስ አምነው የዳኑ ክርስቲያኖች ሁሉ ሊከተሉት የሚገባ አርአያ ነት ነው ። በዮሐ . 4:28-29 ከተጠቀሰችው ሳምራዊት ሴትም የምንመለከተው ተመሳሳይ ምሳሌነት ነው ።

ረዓብ ከሁሉ በመጀመሪያ ከሁለተኛ ሰላዮች የፈለገችው እስራኤላውያን ከተማዪቱን በሚማርኩበት ጊዜ እርስዋንና የላባትዋን ቤተ - ሰብ እንደሚያድኑ ቃል እንዲገቡላትና ተስፋ እ

ንዲሰጡዋት ነበር ። ሰዎች በዚህ ጊዜ እንዲያመልጡ የምትረዳቸው ከሆነ እነርሱም ከተማዬተን ሲማርኩ የጠየቀኝቸውን ሁሉ እንደሚፈጽሙ ቃል ገቡላት ።

ሁለተ ሰላዮች ቢያዙና ቢገደሉ ኖሮ ግን እስራኤላውያን መጥተው የኢያሪኮን ከተማ በሚይዙበት ጊዜ ረዓብን ከነዘመዶችዋ ያጠፋ ነበር ። ሁለተ ሰላዮች ከረዓብ ተለይተው በሚሄዱበት ጊዜ እስራኤላውያን ከተማዬተን ለማጥፋት በሚመጡበት ጊዜ እርስዋንና የአባቷን ቤተ - ሰብ እንዳያጠፋ ምልክት እንዲሆናቸው ቀይ ጨርቀ በቤትዋ መስጦት ላይ እንድታስር መከራት ። ሰላዮች ይህን ቀይ ምልክት የመረጡት እስራኤላውያን በግብጽ በነበሩበት ጊዜ በቤታቸው በር ጉበንና መቃን ላይ ደም ቀብተው ከመቅሰፍቱ መዳናቸውን በማስታወስ ላይሆን አይቀርም ፤ ዘጸአት ፤ 12 ፡ 23 ።

«እግዚአብሔር እንደ ረዓብ ያለችውን ክፉና አመንዝራሴት ለምን አዳነ ? » ብለን እንጠይቅ ይሆናል ። በእርግጥ ረዓብ በኃጢአተኞች መሃከል ትኖር የነበረች ኃጢአተኛ ብትሆንም መታየት ያለበት ትልቁ ነገር ክርስቶስ የመጣው እንደርሷ ያሉትን ኃጢአተኞች ለማዳን መሆኑ ነው ፡ ሉቃ.5 ፡ 32። ሰዎች በምንም ዓይነት ተስፋ የሚያስቆርጥ ና ከባድ ኃጢአት ውስጥ ቢገኙም እግዚአብሔር ፊቱን የማያዞር ባቸው መሆኑን እናያለን ።

በገነትና በሲኦል የሚገኙት ሰዎች በሙሉ በምድር ላይ ኃጢአተኞች የነበሩ ናቸው ፤ ልዩነታቸው ግን በሲኦል ውስጥ ያሉት ጌታ ኢየሱስን ለመቀበል እምቢተኞች መሆናቸው ሲሆን በገነት ውስጥ ያሉት ግን በዚህ ዓለም ላሉ ኃጢአታቸውን ተናዝዘው ጌታን በመቀበላቸው በሚሞቱበት ጊዜ ወደ ሰማይ መሄዳቸው ነው ። ሰዎች በሚሞቱበት ጊዜ ወደ ገነት ለመሄድ የሚ

ያስፈልጋቸው ነገር ቢኖር በገዛ ፈቃዳቸው ጌታ ኢየሱስን በማመን ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር ለመቆጠር መፈለግ ብቻ ነው። ረዓብ ማንም ሳያስገድዳት ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር ለመቀላቀልና የእስራኤልን አምላክ ለማመን በመፈለግ ሌሎች ጎረቤቶችዋና የሀገሯ ሰዎች ሲጠፉ እርስዋ ግን በእምነትዋ ራሷንና ቤተ - ሰቧን አዳነች ።

በ2፡ 5 ውስጥ ረዓብ ስለ ሁለት ሰላዮች ውሸት መናገርዋ የሚያስደንቅ ሊሆን ይችላል ። መጽሐፍ ቅዱስም መዋሸትዋን አጋለጠ እንጂ አልደገፋትም ፡ አድራጎትዋ ትክክል መሆኑን አያስተምርም ፤ ራዕይ 21 ፡ 8 ። ለብዙ ዓመታት በኃጢአት የኖሩ ሰዎች ጌታን በሚያምኑበት ጊዜ ይድናሉ ፤ ሆኖም በዚያ ጌታን በተቀበሉበት ቅጽበት ፍጹም በመሆን አብሮአቸው ካረጀው ኃጢአት ነፃ መሆንና መላቀቅ አይችሉም ። እያደር ግን እግዚአብሔር በኃጢአት ላይ ድልን የሚሰጣቸው መሆኑ የታወቀ ነው።

3. የሰላዮቹ ወደ ኢየሱ መመለስ 2 ፡ 22 - 24 ።

ሁለቱ ሰላዮች ከረዓብ ቤት ወጥተው ለሦስት ቀናት ያህል በዋሻ ተደብቀው ከቆዩ በኋላ ወደ ኢየሱ ተመልሰው ያዩትንና የገጠማቸውን ሁሉ ነገሩት ። የኢያሪኮም ሰዎች ስለ እስራኤላውያን በመስማት መደናገጣቸውንና መፍራታቸውን ለኢየሱ ሲነግሩት ልቡ በይበልጥ በድፍረት ተሞላ ።

ምዕራፍ 3 እና 4

4. የእስራኤል ሕዝብ የዮርዳኖስን ወንዝ መሻገራቸው ።

የኢያሪኮና የከነዓን ሕዝቦች የዮርዳኖስ ወንዝ ማናቸውን ም ከምሥራቅ በኩል የሚመጣ ጠላት ይከላከልልናል የሚል እምነት የነበራቸው መሆኑ ጥርጥር የለውም ። እስራኤላውያን የዮርዳኖስን ወንዝ ሊሻገሩ የተነሡበት ጊዜ በተለይ ወንዙ በጣም የሚሞላበት ወቅት ነበረ ፡ 3 ፡ 15 ። ቢሆንም የኢያሪኮ ሰዎች እስራኤላውያን ከግብጽ እንደወጡና የኤርትራ ባሕርም ተከፍሎላቸው በደረቅ የተሻገሩ መሆናቸውን ሰምተው ስለነበር (2 ፡ 10-11) የኢያሪኮ ሰዎች በሽብርና በድንጋጤ ውስጥ ነበሩ ።

ሀ/ የእስራኤል ልጆች የዮርዳኖስን በእምነት ለመሻገር መዘጋጀታቸው ፡ 3 ፡ 1-6 ።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተገለጸው ታሪክ የሚጀምረው ኢያሱ ለእስራኤል ሕዝብ የዮርዳኖስን እንደሚሻገሩ ከተናገረበት ከሦስተኛው ቀን ነው ፡ 1 ፡ 11 ፤ 2 ፡ 22 ። ከዚህኛው ዕለት ከሦስት ቀናት በኋላም የሕዝቡ አለቆች ወደ ሕዝቡ ሄደው ታቦቱን ተከትለው እንዲሄዱ ነገሯቸው ።

ታቦቱ ከእንጩት የተሠራ ሳጥን ሲሆን በወርቅ የተለበጠ ነበረ ፤ እንዲሸከሙት የተፈቀደላቸውም ሌዋውያን ብቻ ነበሩ ፤ ዘጸአት 25 ፡ 10 - 11 ፤ ዘኁል. 4 ፡ 15 ። የእስራኤል ሕዝብ ዘወትር ይጓዙ የነበረው ታቦቱን በመከተል ነበረ ፤ ዘኁል. 10 ፡ 33 ። ታቦቱን በሚሸከሙት ካህናትና በሕዝቡ መሃከል 3000 ጫማ

ወይም 1000 ሚትር ያህል ርቀት ነበረ ። በአሁኑ ዘመን እግዚአብሔርን የምንከተል ክርስቲያኖች ግን ከእግዚአብሔር ይህንን ያህል እንድንርቅ አልተደረግንም ። እንዲያውም ወደ ቅድስተ ቅዱሳኑ ሥፍራ እንኳ የመግባት ዕድል ተሰጥቶናል ፤ ዕብ. 10 ፡ 19 ። ጌታን ልንከተለው የሚገባን በመከራ ውስጥ ቢሆን እንኳ ወደ እርሱ ቀረብ ብለን ነው እንጂ እንደ ጴጥሮስ በሩቁ አይደለም ፤ ማር. 14 ፡ 54 ። ከዚህም በላይ ደግሞ ወደ ሰማይ ቤታችን በምናደርገው ጉዞ የምናልፍበት መንገድ ከዚህ በፊት ያልተጓዝንበት ስለሆነ የእግዚአብሔር ታቦት እስራኤላውያንን በጉዞ አቸው ይመራቸው እንደነረበረ ሁሉ እኛንም ወደ እርሱ የቀረብ ነው ጌታ ዕለት ዕለት እጃችንን ይዞ እንዲመራን ያሻል ።

እግዚአብሔር በሚቀጥለው ቀን ድንቅ ነገርን ስለሚያደርግ ኢያሱ ሕዝቡ ራሳቸውን እንዲቀድሱ አሳስባቸው ፤ 3 ፡ 5 ። ከእስራኤላውያን መሃከል ማንም ከነኃጢአቱና ከነበደሉ በዚያ ዕለት እንዲገኝ እግዚአብሔር አልፈለገም ። ዛሬም በቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ እግዚአብሔር ድንቅ ነገርን እንዳያደርግ የሚከለክለው ፣ ብዙ በረከትም ሊታይ ያልቻለው ከኃጢአት ያልተለዩና ያልተቀደሱ ምዕመናን በክርስቲያኖች መሃከል ስለአሉ ሊሆን ይችላል ፤ 2ጢሞ 2 ፡ 21 ።

በተከታዩ ዕለትም ኢያሱ ካህናቱን ታቦቱን ተሸክመው በሕዝቡ ፊት እንዲሄዱ አዘዛቸው ፤ 3 ፡ 6 ፤ ቢሆንም እሱ እራሱ እንኳ እግዚአብሔር ምን እንደሚያደርግ ገና አላወቀም ነበር ።

ለ/ እግዚአብሔር ኢያሱን በሕዝቡ ፊት ከፍ ከፍ እንደሚያደርገው መናገሩ 3 ፡ 7 - 8 ።

በዚህ ክፍል ውስጥ እግዚአብሔር ኢያሱን በእስራኤል

ሕዝብ ፊት ከፍ ከፍ እንደሚያደርገውና ከሙሴ ጋር እንደነበረ ሁሉ ከእርሱም ጋር እንደሚሆን ቃል ይገባለታል ። የእግዚአብሔርን ሕዝብ የሚመሩ ሁሉ እግዚአብሔር በሚመሯቸው ሰዎች ፊት ከፍ ከፍ እንዲያደርጋቸውና ከእነርሱ ጋር እንዲሆን ያስፈልጋል ። እግዚአብሔር ሞገስን ሲሰጣቸው ሕዝቡ ሊመሩላቸው ፣ ሥራቸውም ፍሬ ሊያገኝ ይችላል ። ዛሬም በዘመናችን ቤተ ክርስቲያንን የሚመሩ እግዚአብሔር ከነርሱ ጋር እንዲሆን እነርሱም ከእግዚአብሔር ጋር እንዲሆኑ ያስፈልጋል ። እግዚአብሔር ከነርሱ ጋር የሆነ መሪዎች ያሏቸውና በመሃከላቸው ያለውን ኃጢአት ያስወገዱና የተለዩ ክርስቲያኖች በኢያሱ ጊዜ እንደነበረው እግዚአብሔር በመሃከላቸው ድንቅ ነገርን እንዲያደርግ ተዘጋጅተዋል ማለት ነው ።

ሐ/ እግዚአብሔር የእስራኤላውያንን እምነት አጠንክሮ የዮርዳኖስን ወንዝ መሻገራቸው 3 ፡ 8 ፡ 17 ።

በቁጥር 8 ውስጥ እግዚአብሔር ኢያሱን ትእዛዝ ሲሰጠው እንመለከታለን ። በዚህ ትእዛዝ መሠረት ኢያሱ የእስራኤልን ልጆች ሰብስቦ ከእግዚአብሔር የተሰጠውን ቃል እንደነገራቸው ከቁጥር 9 ጀምሮ ካሉት ጥቅሶች መረዳት እንችላለን ። ኢያሱ የእስራኤልን ልጆች ሰብስቦ የነገራቸው እግዚአብሔር ጠላቶቻቸውን ሁሉ እንደሚያጠፋላቸው ፣ የዮርዳኖስን ወንዝ በተለምዶ እንደሚሻገሩና ፣ ከየነገዳቸው አንዳንድ ሰው እንዲመርጡ ነበር ።

ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ለኢያሱ በተናገረው መሠረት ማንኛውም ነገር እንደተፈጸመ እንመለከታለን ። ታቦቱን የተሸ ከሙት ካህናት እግር በዮርዳኖስ ውኃ ውስጥ ሲቆም ከላይ የሚወ

ርደው የዮርዳኖስ ወንዝ ውኃም ቆመ ። በእግዚአብሔር በመታመን ዮርዳኖስን ለመሻገር ድንኳናቸውን ነቅለው የመጡት እስራኤላውያን በሙሉ ፣ ሞልቶ የነበረውን የዮርዳኖስን ወንዝ ከነጓዛቸው በደረቅ ምድር ተሻገሩት ። በእግዚአብሔር ታምነው ፣ ሕይወታቸውን ቀድሰው ፣ የተዘጋጁ ክርስቲያኖች ከፊታቸው የሚገጥማቸውን የችግር ማዕበል እንዲሁ በድል አድራጊ ነት ያልፉታል ።

በዚህ ክፍል ውስጥ ሳናየው የማናልፈው ሌላ ነጥብ ደግሞ ኢያሱና እስራኤላውያን የነበራቸው እምነት ነው ። እግዚአብሔር የተናገራቸውን እንዳለ በእምነት ተቀበሉት ። በማመን ሳይወሰኑም ማደሪያቸው የነበረውን ድንኳናቸውን ነቅለው ጓዛቸውን ጠቅለው ሞልቶ የነበረውን ወንዝ ለመሻገር ተነሡ ። የሚያስደንቅ እምነት ነው ። በትንሹ አምነው እርምጃ የሚጀምሩ ክርስቲያኖችም የሚያገኙት ድል ከዚሁ ጋር ተመሳሳይ ነው ። በእግዚአብሔር መታመን ወንዝ መሻገር ብቻ ሳይሆን ጎርፍና ማዕበል የተሞላውን ሸለቆ በደረቀ መሬት መሻገር ያስችላል ።

መ/ የመታሰቢያ ድንጋዮች መቀመጣቸው ፡ 4 ፡ 1 - 10 ።

ኢያሱ እስራኤላውያንን ከየነገዳቸው አንዳንድ ሰው እንዲመርጡ ነግሯቸው እንደነበር ካለፈው ክፍል ተረድተናል ። እግዚአብሔር እነዚያ አሥራ ሁለት ሰዎች እንዲመረጡ ያደረገበትን ምክንያት የምንመለከተው በዚህ ክፍል ውስጥ ነው ።

እስራኤላውያን በሙሉ ከተሻገሩ በኋላ እንኳ ታቦቱን የተሸከሙት ካህናት በወንዙ መሃል ቆመው ነበር ። እግዚአብሔር ሕዝቡ ከተሻገሩ በኋላ ከሁሉ በቅድሚያ ለኢያሱ የተናገረው የተመረጡት አሥራ ሁለት ሰዎች ለወደፊቱ የእስራኤላውያን

ትውልድ ምስክር የሚሆኑ ድንጋዮችን እንዲያስቀምጡ እንዲያደርግ ነው። እስራኤላውያን እግዚአብሔር ስለአደረገላቸው ድንቅ ነገር ለልጆቻቸው እንዲናገሩ ያስፈልጋቸዋል። እግዚአብሔር በቅድሚያ የርዳኖስን ስለ መሻገራቸውና ከዚያ በፊት ስለአደረገላቸው ሁሉ ለልጆቻቸው የሚያስተምሩበት ማስረጃ የሚያገኙበትን መንገድ ፈለገ። ክርስቲያኖች ዛሬም በሕይወታቸው ቅድሚያ ሊሰጡት ከሚገባው ነገር አንዱ ልጆቻቸውን ስለ ጌታ ማስተማር ነው፤ ኤፌ. 6 : 4 ።

የተመረጡት አሥራ ሁለት ሰዎች ከየርዳኖስ ወንዝ መሃከል ያወጧቸውን ድንጋዮች ከየርዳኖስ በስተ ምዕራብ በሚገኘው ጌልገላ በተባለው ሥፍራ ከመሩአቸው ። ኢያሱም በበኩሉ አሥራ ሁለት ድንጋዮችን ወስዶ በየርዳኖስ ወንዝ መሃከል አስቀመጣቸው ። ኢያሱ ያስቀመጣቸው ድንጋዮች ወዲያውኑ በውኃ ተሸፈኑ ። የየርዳኖስ ወንዝ የሞት ምሳሌ ሲሆን በውስጡ ተቀብረው የቀሩት ድንጋዮች ደግሞ የአማኞች ሕይወት ምሳሌናቸው ። መጽሐፍ ቅዱስ በክርስቶስ ያመንን አማኞች ከእርሱ ጋር መስቀላችንንና (ገላ . 2 : 20) መዋታችንን (ሮሜ. 6 : 8 ፤ 2 ቆሮ. 5 : 14) ይናገራል ። ሕይወታችን ክርስቶስ ስለሆነ ኑሮአችን እርሱን ለማክበር ሊሆን ይገባዋል ።

ሠ የርዳኖስን ከተሻገሩ በኋላ በጌልገላ መስፈራቸው 4 : 11 - 18

ከአሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች የሮቤል ነገድ ፣ የጋድ ነገድና ከምናሴ ነገድ ግማሾቹ ብቻ ከየርዳኖስ ወዲህ ሲቀሩ ሌሎች በሙሉ ተሻግረው ነበር ። ቢሆንም እግዚአብሔር ሁሉንም የተመለከታቸው እንደ አንድ ነገድ ነው ።

ሙሴ በዘኁል. 26 : 7 : 18 : 34 ውስጥ ባካሄደው ቆጠራ

መሠረት ከሆነ የፍርድቤት ያልተሻገሩት ከሮቤል ነገድ 43.730 ሰዎች፣ከጋድ ነገድ 40.500 ሰዎች ከምናሴ ነገድ ግማሽ 26.350 በድምሩ 110.580 ነበሩ።እነዚህ ሰዎች በሙሉ የተቀሩትን ወገኖቻቸውን በሙሉ በጦርነት ለመርዳት ለኢያሱ ቃል ገብተው ነበር።ኢያሱ 1:12-18።ሆኖም ከእነርሱ መሃከል ሌሎቹን ነገዶች በውጊያ ለመርዳት የፍርድቤት የተሻገሩት 40.000 ሰዎች ብቻ ነበሩ።ከዓለም ለመለየት የማይወዱ ሰዎችም ክርስቲያን ለመሆን የሚገቡት ቃል ከዚህ ጋር ተመሳሳይ ነው።በሰላም ጊዜ የገቡትን ቃል በችግር ጊዜ በተግባር መግለጽ ለእነርሱ አዳጋች ነው ። እነዚህ አርባ ሺህ ሰዎች ከተሻገሩ በኋላ ታቦቱን የተሸከሙት ሰዎችና ካህናት ከፍርድቤት መሃል ሲወጡ ወንዙ እንደቀድሞው መፍሰሱን ቀጠለ ። ከዚህ ታላቅ ተአምር የተነሣም ሕዝቡ ኢያሱን ፈሩት ።

ሙሴ ከሞተ አንድ ወር በማይሞላ ጊዜ ውስጥ እስራኤላውያን በኢያሱ መሪነት የፍርድቤት ተሻግረው በጌልገላ ሰፈሩ ። እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብ በተለይ የመረጠው የእርሱን ታላቅነት ለዓለም ሕዝብ በሙሉ እንዲያበስሩ ስለሆነ ፣ ኢያሱ እስራኤላውያን በጌልገላ በቆሙት ድንጋዮች አማካይነት ለልጆቻቸው እግዚአብሔር ስለአደረገላቸው ድንቅ እንዲነግሯቸው አዘዘ ። የሞትን ወንዝ ያሻገረንና ሕይወት የሰጠን ክርስቶስ በሕይወታችን ለውጥን በማሳየት የእርሱን ወንጌል ወደ ዓለም ሕዝብ ሁሉ እንድንወስድ አዞናል ፤ ማቴ 28 ፡ 18 - 20 ፤ ማር. 16 ፡ 15 - 16 ።

እግዚአብሔር የፍርድቤት አድርቆ እስራኤላውያንን ያሻገራቸው እርሱን በመፍራት እንዲኖሩና ለአሕዛብም ምስክሩ እን

ዲሆኑ ነው ። ክርስቶስ ኢየሱስም በመስቀል ላይ ስለ ኃጢአታችን በመሞት ሕይወትን የሰጠን እርሱን በመፍራትና ስለ እርሱ በመመስከር እንድንኖር ነው እንጂ ለከንቱ አይደለም ።

ክፍል ሦስት

የተስፋዪቱን ምድር ለመያዝ የተደረጉ ጦርነቶች ።

የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔር በኢያሱ መሪነት ባደረገ ላቸው ተአምራት የርዳኖስን ሊሻገሩ በመቻላቸው በሙሴ ፋንታ መሪ እንዲሆናቸው የተሰጣቸው ኢያሱ መሆኑን መረዳት ቻሉ ። በተጨማሪም እግዚአብሔር በቀሩት ጠላቶቻቸው ላይ ድልን ሊሰጣቸው እንደሚችል ማረጋገጥ ቻሉ ። እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ያደረገው ታላቅ ማዳን በጠላቶቻቸው ከተሞች ሁሉ ስለተሰማ ጠላቶቻቸው በሙሉ በፍርሃት ፣ በሽብርና በድንጋጤ ተዋጡ ። ቢሆንም እስራኤላውያን ገና ወደፊት መግፋትና ከተስፋዪቱ ምድር መድረስ ይኖርባቸዋል ። ከዚህ በኋላ እስራኤላውያን በኢያሪኮና በጋይ እንዲሁም በሌሎች ከተሞች ያገኟቸውን ድሎችና የገጠሟቸውን ሁኔታዎች እንመለከታለን ።

ምዕራፍ 5 እና 6

1. የኢያሪኮ ቅጥር መፍረስ

የአሞራውያንና የከነዓናውያን ነገሥታት እስራኤላውያን የርዳኖስን ተሻግረው በጌላገላ መስፈራቸውን ሲሰሙ እግዚአብ

ሐር ከእነርሱ መሆኑን በማወቃቸው በኃይል ፈሩ ፤ 5 ፡ 1 ።
ቢሆንም እስራኤላውያንን በመዋጋት እግዚአብሔርን ለመቃ
ወም ከመነሣት አልተመለሱም ።

አሞራውያንና ከነፃናውያን በድንጋጤ ተውጠው በነበረ
በት ወቅት እስራኤላውያን ጦርነት ለመክፈትም ሆነ ድል ለማ
ድረግ ገና አልተዘጋጁም ነበር ። ግዝረት ለአብርሃምና ዘሩ ለሆ
ኑት ለእስራኤላውያን በትእዛዝ የተሰጠ የተስፋ ምልክት ነበር ፤
ዘፍጥ. 17 ፡ 10 - 14 ። ስለዚህም እስራኤላውያን አባቶች ልጆቻ
ቸውን በተወለዱ በስምንተኛው ቀን ይገርዙአቸው ነበር ። ሙሴ
ልጁን ለመግረዝ እግዚአብሔርን ባለመታዘዙ ልጁ እስኪገረዝ
ድረስ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን እየመራ ከግብጽ ለማወ
ጣት ሊጠቀምበት አልፈለገም ፤ ዘጸአት 4፡24-26 ። ከግብጽ የወ
ጡትእስራኤላውያን በሙሉ ተገርዘው ነበር። ቢሆንም በምድረ
በዳ የወለዱቸው ልጆቻቸውን በመግረዝ እግዚአብሔርን አልታ
ዘዙም ነበር፤ይህም ልባቸው ከእግዚአብሔር ጋር እንዳልነበረ ያ
ሳያል።እግዚአብሔር በዚህ አለመታዘዛቸው ስለአዘነ ከግብጽ
ከወጡት እስራኤላውያን ውስጥ ከኢያሱና ከካሌብ በቀር ሙሴ
ም ጭምር እንኳ ወደ ተስፋዪቱ ምድር እንዳይገቡ ወሰነ ፤ በዚ
ህም ምክንያት ሁሉም በምድረ በዳ ወድቀው ቀሩ ። ወደ ተስፋ
ዪቱ ምድር መድረስ የቻሉ በምድረ በዳ የተወለዱት ነበሩ ፤
እነርሱ ያልተገረዙት ምንም በአባቶቻቸው በደል ቢሆንም ያልተ
ገረዙ ሆነው ወደ ተስፋዪቱ ምድር እንዲገቡ እግዚአብሔር አልፈ
ለገም ። ስለዚህ ከፊታቸው የሚጠብቃቸውን በረከት ከማየታቸ
ውም በፊት በመገረዝ መታዘዝ ነበረባቸው ። ጌልገላ የሚለው
ስም “ማስወገድ” የሚል ትርጉም አለው ። ስለዚህ ኢያሱ እነዚ
ህን ሰዎች በጌልገላ ገረዛቸው ፤እግዚአብሔርም በዚያ ቦታ የግ

ብጽን ሐፍረት አስወገደ ። እንደነዚህ ክርስቲያኖች ባለመታዘዝ ውስጥ ያሉ ፡ ከዓለም ያልተለዩ አማኞች ቢኖሩ እግዚአብሔር ከነአለመታዘዛቸው ወደ በረከት እንዲያገባቸው አይፈልግም ። ይህ አለመታዘዛቸው በሕይወታቸው ሁከትን ፣ አለመረጋጋትን ና ሰላም ማጣትን ያስከትልባቸዋል ፤ እግዚአብሔር ጸሎታቸውን እንዳይመልስላቸው ያደርጋል ። ስለዚህ ለእነርሱ ጌልገላ ወደ ሆነው ወደ ንስሐ በመምጣት ኃጢአታቸውን በመናዘዝና በመተው ማስወገድ ይኖርባቸዋል ።

ግዝረት ሰዎችን ለማዳንም ሆነ በሌላ መንፈሳዊ ሁኔታ ሊረዳቸው የማይችል መሆኑን አዲስ ኪዳን ያስተምረናል ፤ ገላ. 5 ፡ 2 - 6 ፤ በብሉይ ኪዳን ውስጥም የተሠራበት ለእግዚአብሔር ክልብ የመለየት ምሳሌ ሆኖ ነው ፤ ሮሜ 2 ፡ 29 ፤ ቆላ. 2 ፡ 11 ።

እስራኤላውያን የርዳኖስን በተሻገሩ በአራተኛው ቀን የፋሲካን በዓል አከበሩ ፤ 5 ፡ 10 - 15 ። እግዚአብሔር እነርሱን ከግብጽ ባርነት ነፃ ባወጣበት ወቅት በየዓመቱ መጀመሪያ ላይ ባለው ወር አሥራ አራተኛ ቀን ይህንን የፋሲካን በዓል እንዲያከብሩት አዟቸዋል ። ከግብጽ በወጡ በሁለተኛው ዓመት ላይ ይህን በዓል አክብረውት እንደነበረ በዘኁል. 9 ፡ 1 - 9 ተገልጿል ። በምድረ በዳ ሲንከራተቱ በነበሩባቸው ከዚያ በኋላ በነበሩት በሌሎች ዓመታት ይህንን በዓል ያከብሩ እንደነበር የሚገልጽ ምንም ማስረጃ አልተገኘም ። ቢሆንም በአርባኛው ዓመት ሙሴ የፋሲካን በዓል እንዲያከብሩ እንደተናገራቸው በዘዳግም 16 ፡ 1 እናያለን ፤ ነገር ግን ከዚያ በፊት በዓሉን ሲያከብሩ የቆዩ መሆናቸውንም ሆነ አለመሆናቸውን አልገለጸም ።

ያልተገረዙት እስራኤላውያን በጌልገላ ከተገረዙ በኋላ የፋሲካን በዓል አከበሩ ። በመገረዛቸውና የፋሲካን በዓል በማክ

በራቸው እግዚአብሔርን ታዘዙ ። የዚህም መታዘዝ ውጤት የተስፋዪቱን ምድር ፍሬ መቅመሳቸው ሆነ ። ዛሬም እግዚአብሔር በቃሉ የሰጠን ተስፋዎች እንዲፈጸሙልን ከፈለግን ትእዛዙን መጠበቅ አለብን ። በእግዚአብሔር ቃል ተስፋ ተደርገው የተሰጡንን በረከቶችና ድሎች ማግኘት የምንችለው የእግዚአብሔርን ቃል ስንታዘዝ መሆኑን ከእስራኤላውያን ሕይወት እንማራለን ።

በእግዚአብሔር ቃል ያለው ተስፋና በረከት በሕይወታችን ያልተፈጸመ ክርስቲያኖች ጉድለታችን እግዚአብሔርንና ቃሉን አለመታዘዛችን እንደሆነ እናያለን ። እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ የገባቸው ፡ ለእኛ ከባድ መስለው የሚታዩን ተስፋዎችና ኪዳናት በሙሉ ለእግዚአብሔር ታዛዥ ሆነን ከተገኘን በሕይወታችን ሲፈጸሙ ማየት እንችላለን ።

ይህም ሲባል ክርስቲያኖች ስለመገረዝና ፡ ቀናትን ስለማክበር የተሰጡት ሕጎች እስረኛ እንሁን ማለት አይደለም ። በአዲስ ኪዳን ዘመን አማኞች መዳንና መንግሥተ ሰማይን መውረስ የሚቻለን ስለ ኃጢአታችን በምትካችን በሞተው ጌታ በኩል እንጂ ቀናትን በማክበርና በመገረዝአይደለም ። አማኞች በሳምንቱ የመጀመሪያ ቀን ማለትም በእሑድ የምንሰበሰበው ጌታን ለማክበርና ለማምለክ እንጂ ቀን ለማክበር አይደለም ። ይህም እንኳ ወደ መንግሥተ ሰማይ ለመግባት ቅንጣት አይረዳንም ። የአማኞች ፋሲካችን ክርስቶስ ነው ፤ እርሱም ስለ ኃጢአታችን ታርዷል ፤ ስለዚህ በጎችንና በሬዎችን መሠዋት አስፈላጊያችን አይደለም ። ለዘለዓለማዊው መዳናችን የሚያስፈልገን ይኸው ብቻ ነው ፤ 1 ቆሮ. 5 ፡ 7 ።

እስራኤላውያን የፋሲካን በዓል ባከበሩ ማግሥት በተስፋ

ዪቱ ምድር የነበረውን ምግብ መመገብ ጀመሩ ፤ 5 ፡ 11 - 12 ።
ይህም መናን እየበሉ ለአርባ ዓመታት በምድረ በዳ ሲንከራተቱ
የኖሩበት የረዥም የበረሃ ጉዞ ፍጻሜ ሆነ ። እግዚአብሔር ለሕ
ዝቡ ታማኝ በመሆኑ ሕዝቡን ለረሃብ አጋልጦ ሳይተው ከግብጽ
ከወጡበት ጊዜ አንሥቶ ተስፋዪቱ ምድር እስከደረሱበት ጊዜ
ከሰማይ መናን እያወረደ መገባቸው ፤ ዘጸአት 16 ፡ 15 ፡ 35 ፤
ኢያሱ 5 ፡ 11 ፡ 12 ። እግዚአብሔር ሕዝቡ በዓመፃቸው ባስቸ
ገሩት ጊዜ እንኳ ፊቱን ሳያዞርባቸው እስከመጨረሻ ድረስ
መራቸው ። እግዚአብሔር ዛሬም ለእኛ ታማኝ አምላክ ነው ፤
እንደእኛም ሁኔታዎች የሚለውጡት አይደለም ።

የእስራኤል ሕዝብ ከነዓን ከደረሱ በኋላ ከሰማይ የሚወር
ደው መና አቆመና እየሠሩ መብላት ጀመሩ ። እግዚአብሔር
ሰዎች እየሠሩ እንዲበሉ የሚያዝ አምላክ እንጂ በባዶ ተስፋ
እጃቸውን አጣጥፈው እንዲቀመጡ የሚያደርግ አምላክ አይደ
ለም ፤ 2 ተሰ. 3 ፡ 10 - 15 ። ክርስቲያኖች የተሠማራንበትን
ሥራ ሰዓት በማክበርና በታማኝነት መሥራታችን እግዚአብሔ
ርን መታዘዛችን መሆኑን ልንዘነጋ አይገባም ።

እስራኤላውያን መና እየበሉ ይጓዙ የነበረውን ጉዞ ፈጽ
መው ፤ ወደ ተስፋዪቱ ምድር ደረሱ ። ያ በመንገዳቸው ይመገ
ቡት የነበረው መና ዛሬም አማኞችን በጉዞአችን የሚረዳን የጌታ
ኢየሱስ ምሳሌ ነው ። በዚህ ዓለም የምንጓዘውን ረጅሙን ጉዞ
ስንፈጽም ተስፋ ተደርጎ በተሰጠን በሰማይ ቤቱ በደስታ ይቀበ
ለናል ። የእስራኤላውያን ጉዞ እኛ ክርስቲያኖች በዓለም የምን
ራመድበት ጉዞ ምሳሌ ነው ።

ከዚህ በኋላ እስራኤላውያን የኢያሪኮን ከተማ ለመያዝ
ተዘጋጁ ። እግዚአብሔር የእስራኤል ሕዝብ የኢያሪኮን ከተማ

ሊይዙ የሚችሉበት በሰባት ቀናት ውስጥ የሚፈጸም የወረራ ስልት አውጥቶ ሰጣቸው። አስደናቂ በሆነ ሁኔታም በሰባተኛው ቀን በኢያሪኮ ውስጥ የነበረውን ሁሉ ማውደም፣ ጠላቶቻቸውን ማሸነፍ ቻሉ።

በመጀመሪያ የሕዝቡ መሪ የሆነው ኢያሱ ከእግዚአብሔር መመሪያ ተሰጠው። ኢያሱ በእግዚአብሔር ሠራዊት አለቃ አማካይነት መመሪያ ያገኝ እንደነበረ ከምዕራፍ 5 ቁጥር 15 ጀምሮ እንመለከታለን። ሙሴ እንዳደረገው ሁሉ ኢያሱም ከእግዚአብሔር መመሪያ የሚቀበልበት ሥፍራ ቅዱስ መሆኑ ተነግሮት ጫማውን እንዲያወልቅ ታዘዘ፤ ዘጸአት 3፡5፤ የሐዋ. 7፡33። በዚሁም ወቅት ኢያሱ በ6፡1-7 የተገለጸውን መመሪያ ከእግዚአብሔር ተቀበለ።

ወደ ኢያሪኮ ከተማ ሁኔታ መለስ ስንል ደግሞ ከተማዬ ቱዙሪያዋን ቁመቱ ከፍተኛ በሆነ ግምብ ታጥራ ነበር። የከተማ ይቱ በሮች ደግሞ በጣም ጠንካራዎች ነበሩ። ኢያሱ በላካቸው ሰላዮች አማካይነት እንደተረዳው ከሆነ ደግሞ ሕዝቡ የእስራኤላውያንን ዝና በመስማታቸው ልባቸው ቀልጦ ነበር። እግዚአብሔር ኢያሪኮን ለእስራኤላውያን ሰጥቷል።

ኢያሱ ከእግዚአብሔር በተሰጠው መመሪያ መሠረት ለስድስት ቀናት ከፊታቸው ሰባት ቀን ደመለከት የያዙ ካህናት ታቦቱን የተሸከሙ ካህናትና ሕዝቡ ከተማይቱን አንዳንድ ጊዜ እንዲዞሩና በሰባተኛው ቀን እኒሁ ካህናት፣ ታቦቱና ሕዝቡ ኢያሪኮን ሰባት ጊዜ እንዲዞሩ አደረገ። ቀንደ መለከቱን ከሚነፉት ካህናት ፊት ሰልፈኞች ይሄዱ ነበር።

ከላይ በተገለጸው መሠረት በሰባተኛው ቀን ዙሪያዋ ከሦስት እስከ አራት ኪሎ ሜትሮች የሚደርሰውን ከተማ ሰልፈኞች፣

ቀንደ መለከት የያዙ ካህናት፣ ታቦት የተሸከሙ ካህናትና ሕዝቡ ሰባት ጊዜ ዞሯት። በስድስቱ ቀናት ሕዝቡ ምንም ድምፅ ሳያሰሙ ነበር የዞሩት፤ በሰባተኛው ቀን በሰባተኛው ጊዜ ግን በተነገራቸው መሠረት የሚነፋውን ቀንደ መለከት ሲሰሙ ጮኹ።

ኢያሱ በዚሁ በሰባተኛው ቀን እግዚአብሔር ከተማይቱን አሳልፎ እንደሚሰጣቸው ነገራቸው። በከተማይቱ ውስጥ ያለውን ሰውና እንስሳ በሙሉ እንዲያጠፉ፣ ብሩንና ወርቁን፣ ነሐሱንና ብረቱን፣ ከእነርሱ የተሠራውን ዕቃ በሙሉ ለእግዚአብሔር እንዲቀድሱ አዘዛቸው። ከከተማይቱ ነዋሪዎች መሃከል ሰላዮችን በመደበቅ ላዳነቸው ለረዓብና ለወገኖች ብቻ ምሕረት እንዲያደርጉላቸው አሳሰባቸው።

ልባቸው የቀለጠ ሕዝብ የነበሩበት ከተማ ጽኑ ቅጥርና በር የእግዚአብሔርን ሕዝብ ጮኸት ሲሰማ መሠረቱ ተናውጦ ፈራረሰ፤ ድሉም የእግዚአብሔርና የሕዝቡ ሆነ። በውስጡ የነበሩትን ሰዎችና እንስሳት በሙሉ ፈጽመው አጠፉ፤ ብረታ ብረት የሆኑትን ነገሮች በሙሉ ወደ እግዚአብሔር ግምጃ ቤት አመጡ፤ ቁጥር 24። በውስጡ ከነበሩት ሰዎች መሃከል የተረፉት ረዓብና ወገኖቹ ነበሩ።

ረዓብና ዘመዶች ይህ መጽሐፈ ኢያሱ እስከተጻፈበት ጊዜ ድረስ በእስራኤል ሕዝብ መሃከል ነበሩ፤ ቁጥር 25። ረዓብን ያዳናት በእስራኤል አምላክ በእግዚአብሔር ማመንዋ ነው። የእግዚአብሔርን አሸናፊነት በመረዳት ሰላዮችን ደበቀች። ከዚያም ከተማዋ እንደምትጠፋ ካወቀች በኋላ ወደ ሌላ ከተማ መሄድ ስትችል ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር ተቀላቅላ መኖርን በመፈለግ ከሰላዮቹ ቃል ኪዳንን ተቀበለች። ይህ እምነቷ እርሷ

ንና ወገኖቿን ከማዳን አልፎ የዓለም እዳኝ በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ የትውልድ ሐረግ ውስጥ ስሟ እንዲጻፍ አደረገ ። በእስራኤላውያን መሃከል በኖረችበት ዘመንም የይሁዳ ነገድ መሪ የሆነውን የነአሶንን ልጅ ሰልሞንን አግብታ ነበር ፤ የንጉሡ የዳዊት አባት የሆነው የእሴይ አያት ቦጌዝ ከሰልሞን ልጆች አንዱ ነው ፤ ዘኁ. 2 ፣ 3 ፤ ማቴ. 1 ፣ 5 - 6 ።

እግዚአብሔር የኢያሪኮን ከተማ ለጥፋት አሳልፎ የሰጣት በውስጥ በነበረው ታላቅ ጥፋትና ክፋት ምክንያት ነበር ። ኢያሱ ከተማይቱ ዳግመኛ እንዳትሠራና በውስጥ የነበረው ርኩሰት ዳግመኛ እንዳይነሣ ለማድረግ እርሱን ዳግመኛ የሚሠራ ሰው የእግዚአብሔር ቁጣ በእርሱና በቤተሰቡ ላይ እንዲሆን በቁጥር 26 የእርግጥን ቃላትን ተናገረ ። በኢያሪኮ ላይ በደረሰው ጥፋት ምክንያት የኢያሱ ዝና በከነዓን ምድር አካባቢ በነበሩ ሰዎች ሁሉ ዘንድ ተሰማ ፤ ቁጥር 27 ።

ምዕራፍ 7

2. የአካን ኃጢአት ።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥም ሆነ በግል ሕይወት በረከት ፣ አሸናፊነትና ድል ሲበዛ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ በጣም አስፈላጊ ነው ። ለክርስቲያኖች ውድቀት የሚያስከትሉ ኃጢአቶች ባልታሰበ ሁኔታ የሚፈጸሙት በዚሁ ወቅት ነው ፤ ክርስቲያኖችን መራራ ልቅሶ የሚያስለቅሱት የእነዚህ ኃጢአቶች ውጤቶች የሚታዩት በረከትና አሸናፊነት በታዩበት ዕለት ማግስት ነው ። ሰይጣን ወጥመዱን ሰፋ አድርጎ የሚዘረጋው ክርስቲያኖች በደስታ በሚፈነድቁበት ፣ በበረከት ውስጥ ነን ብለው ስለተንኮሉ

ምንም በማያስቡበት ትት ነው።

ቀደም ብለን እንደተመለከትነው እስራኤላውያን ያለ አንዳች ውጊያ የኢያሪኮን ከተማ ይዘው ፡ ሰውንና እንስሳትን አጥፍተው ፡ ብሩንና ወርቁንም ወደ እግዚአብሔር ግምጃ ቤት አስገብተው ነበር። ይህ ወቅት ለእነርሱ ታላቅ ድል የተገኘባቸው ቢሆንም ፡ የእግዚአብሔር ቁጣ እንዲገለጽባቸው ፡ ልባቸው እንዲቀልጥ ፡ ኢያሱ ልብሱን ቀዶ በግምባሩ ተደፍቶ በእግዚአብሔር ላይ እንዲያለቅስ ፡ ሽማግሌዎች በራሳቸው ላይ ትቢያ ነስንሰው በግምባራቸው እንዲደፉ ያደረገውም ኃጢአት የተፈጸመበትም ነበር። ይህም ሁኔታ በቁጥር 1 ውስጥ ተገልጿል። ሕዝቡ በደስታ ይፈነጥዙ በነበረበት ወቅት ከመሃከላቸው አንዱ እርም በሆነው ነገር በደለ ፤ ወደ እግዚአብሔር ግምጃ ቤት መግባት የነበረበትን ብርና ወርቅ ወደ ራሱ ድንኳን ወስዶ ደበቀ። የራሱ ቤተሰብ አባሎችም በዚህ ኃጢአት ላይ ከመተባበር አልተቆጠቡም።

የዚህ ኃጢአት መፈጸም በኢያሱ ዘንድም ሆነ በሌሎች እስራኤላውያን ዘንድ አልተሰማም ነበር። ተሰምቶ ቢሆን ኖሮ እንዲታረምና እንዲስተካከል ይደረግ ነበር። ከአንድ ከይሁዳ ነገድ የወጣ ሰው የፈጸመው በደል ለመላ እስራኤል ልብ መቅለጥ ምክንያት ሆነ።

ኢያሱ በተደረገው ስለላ መሠረት የጋይን ከተማ እንዲወርሩ 3.000 ሰዎችን ላከ። በፊት የኢያሪኮን ከተማ ያሸነፉት እግዚአብሔር ከነርሱ ጋር ስለነበረ ነው። እግዚአብሔር በአንድ ሰው ኃጢአት ምክንያት ከነዚህ ሰዎች ጋር ጦርነቱ ስለአልወጣ በጥቂት ሰዎች ሊሸነፉ ይችሉ የነበሩት የጋይ ሰዎች ከእስራኤላውያን መሃከል ሠላሳ ስድስቱን ሲገድሉ የተቀሩትን በቁልቁ

ለት ወደ መጡበት እያባረሩ መለሱአቸው ።

የአካን በደል በዚያ አላበቃም ፤ የሕዝቡ ልብ ቀለጠ ፤ በፍርሃትና በመርበድበድ ተዋጡ ። የድል የምሥራች ይጠብቁ የነበሩት ሽማግሌዎች በራሳቸው ላይ ትቢያ ነስንሰው በእግዚአብሔር ታቦትፊት በግንባራቸው መደፋትግድሆነባቸው። ኢያሱ ልብሱን ቀደደ ፤ ምን ማድረግ እንዳለበት ግራ ስለተጋባም እግዚአብሔርን “ለምን ዮርዳኖስን ከፍለህ አሻገርከን ?” እስከማለት ደረሰ ፤ ቁ፡7 ። በመጨረሻ ግን “ለታላቁ ስምህ የምታደርገው ምንድር ነው?” ብሎ እግዚአብሔርን ሲጠይቅ ፡ ቁ፡፡9 ፡ ከእግዚአብሔር መልስን አገኘ ።

ለእስራኤላውያን ውድቀትና መሸነፍ መንስኤው ኃጢአት መሆኑ ተገለጸለት ፤ ቁ፡፡11 ። በአንድ ሰው የተፈጸመው በደል መላ እስራኤላውያንን እንደ ኃጢአተኛ አስቆጠራቸው ።

ኢያሱ ከእግዚአብሔር በተነገረው መሠረት እርም የሆነውን ነገር ከሕዝቡ መሃከል ለማውጣት ፡ ሕዝቡን ለመቀደስ በነጋታው መላ እስራኤላውያንን ሰበሰበ ። የእስራኤልን ሕዝብ በየነገሳቸው ከፋፍሎ ሲያቀርብ ኃጢአት የተሠራው በይሁዳ ነገድ በኩል መሆኑን ለየ፤ በዚሁ መንገድ ሲቀጥልም በመጨረሻ ኃጢአት የሠራውን ሰው ደረሰበት ። እርሱንም የሠራውን በደል እንዲናዘዝ ፡ ሳይሸሽግ እንዲናገር አደረገው ።

ኃጢአተኛ ሆኖ የተገኘው አካን በተናዘዘው መሠረት ወስዶ የደበቃቸው ካባ ፡ ብርና ወርቅ በመልእክተኞች አማካይነት እንዲመጡ ተደረጉ ፤ ቁ፡፡22-23 ። ከዚያም አካን ፡ የቤተሰቡ አባሎችና የሠረቃቸው ነገሮች እንዲሁም የራሱ ንብረት ወደ አንድ ሽለቆ ተወስደው እንዲወገሩና እንዲቃጠሉ ተደረጉ ። የሥፍራውም ስም የአኮር ሽለቆ ተብሎ ተጠራ ። ከዚህ በኋላ

እግዚአብሔር ከቁጣው ትኩሳት ተመለሰ ።

ከዚህ አሳዛኝ ታሪክ ለሕይወታችን የምንማረው ብዙ ነገር አለ ። በመጀመሪያ የምንመለከተው ኃጢአት ወደ ሰው ሕይወት የሚመጣበትን መንገድ ነው ። አካን የፈጸመው ኃጢአት በመጀመሪያ ወደ ሕይወቱ የመጣው በዓይኑ በኩል ነበር። በዓይኑ ያየው ነገር ከፋ ምኞት በውስጡ እንዲፈጠር አደረገ ። በዓይኑ የተመለከተው ለከፋ ምኞት ፣ ለገንዘብ መውደድ ተገዢ አደረገው ። ከፋ ምኞቱና ገንዘብ መውደዱ ከእግዚአብሔር ይልቅ የራሱን ፍላጎት ጣዖት አድርጎ እንዲንበረከክለት አደረጉት ። በዓይን አይተን ከፋ ምኞትና ጣዖት አምልኮ ላይ ከመውደቅ እንድንቆጣብ የእግዚአብሔር ቃል ያስተምረናል ፤ ኤፌ. 5 ፣ 5 ፤ ቆላ. 3 ፤ 5 ፤ ዮሐ. 5 ፤ 21 ፤ ዕብ. 13 ፤ 5 ፤ 1ጢሞ. 6 ፤ 10 ። የእግዚአብሔር ቃል ያላችሁ ይብቃችሁ ስለሚለን እንደ አካን ለክርስቲያኖች ውድቀትና በረከት ማጣት ምክንያት እንዳንሆን በዓይን ከመመሃት እንቆጣብ ።

ይኸው ምዕራፍ ኃጢአት ስለሚያስከትለው ፍርድ በማገባ ያስተምረናል ። የአካን በደል ፍርድን ያስከተለው በራሱ ላይ ብቻ አልነበረም ፤ የእግዚአብሔር ፍርድ በተገደሉት 36 ሰዎች ላይ እንዲሆን ፣ የሕዝቡ ልብ እንዲቀልጥ ፣ ኢያሱና ዝማግሌዎች እንዲጸጹ ፣ እራሱ አካን ከቤተሰቡና ከእንስሳቱ ጋር እንዲቃጠሉ አደረገ ። በግላችን በጓዳችን የምንሠራው ኃጢአት ከራሳችን አልፎ ክርስቲያኖችና ቤተ ክርስቲያን በረከት እንዲያጡ ያደርጋል ። እግዚአብሔር በኃጢአት ላይ የሚቆጣ ፣ ኃጢአትን የሚቀጣ ስለሆነ ኃጢአት ከመሥራት ልንርቅ ያስፈልገናል ። የአንድ ሰው ኃጢአት በመላው ኅብረተሰብ ፣ በሠሪው ቤተሰብ በራሱ በግሉ ላይ መራራ ፣ አስቃቂና አሳዛኝ ውጤት አለው ።

በተጨማሪ ደግሞ ኃጢአት ተደብቆና ተሸሽጎ ሊቀር የማይችል መሆኑን ከዚሁ ምዕራፍ እንመለከታለን ። አካን በሕዝብ ፊት እስከተገለጸበት ጊዜ ድረስ በደሉ የሚታወቅ አልመሰለውም ነበር ። ሆኖም በመጨረሻ ኃጢአቱ ወደ ግልጽ እንዳይወጣ ማድረግ አልተቻለውም ። ስለዚህ በሕይወታችን ልንማረው የሚገባው አንዱ ሌላ ነገር በሰው ፊት አይታወቅብኝም በሚል መንፈስ ኃጢአት መሥራትን መለማመድ የሌለብን መሆኑን ነው ።

አካን ባጠፋው ጥፋት ቤተሰቦቹ ለምን ተገደሉ የሚል ጥያቄ ሊፈጠር ይችላል ። ከእግዚአብሔር አነጋገር በደል የሠራው አንድ ሰው ብቻ አለመሆኑን እናያለን ፤ ቁጥር 10 እና 11 ። ቤተሰቦቹ አካን የደበቀውን ካባ ፣ ወርቅና ብር ሳይመለከቱ አልቀሩም ። ስለዚህ ተባብረውት ነበር ማለት ነው ። ከዚህም የምንማረው ታላቅ ነገር አለ ። በመጀመሪያ ደረጃ አካን ለቤተሰቡ ጥሩ አርአያነት አላሳያቸውም። ይህ ክርስቲያኖች ሁሉ ሊጠነቀቁበት የሚገባ ጉዳይ ነው ፤ በቤተሰቦቻቸው መሃከል የቅድስናና የጽድቅ እንጂ የአለመታዘዝና የኃጢአት ፣ የርኩስት ምሳሌ መሆን የለባቸውም ። በምሳሌነታቸው ያላስተማሯቸውን ወገኖቻቸውን ሌሎችንም ምዕመናን ቢሆን ጐትተው ስሕተት ውስጥ ሊጥሏቸው ይችላሉ ። በቤተሰብ ውስጥም ቢሆን አንዱ በሌላው ኃጢአት ከመተባበር መቆጠብ ያስፈልጋል ። ከኢያሱ መጽሐፍ አካን በሠራው በደል ቤተሰቡን ጨምሮ እንዳጠፋ ረዓብ ባመነችው እምነቷ ወገኖችዋን እንዳዳነች እናያለን። ሌሎቹ የአካን ዘመዶች ባይገደሉም እንኳ በእፍረት ሳይዋጡ አልቀሩም ። ስለዚህ በኃጢአታችን ወገኖቻችንን ከመጉዳት እንቆጠብ ።

ከዚህ በኋላ እስራኤላውያን ጋይን ለመያዝ ተነሡ። ጋይን በያ ዙበት ወቅት ግን እስራኤላውያን በከተማይቱ ውስጥ ያገኙትን ለራሳቸው እንዲወስዱ ተፈቀደላቸው፤ 8 : 2 ። አካን ይህንን ጊዜ ቢጠብቅ ኖሮ በደል የማይሆንበትን ምርኮ ይሰበስብ ነበር። በመቻቸሉ፣ ያለ ጊዜው እጁን በመዘርጋቱ ሥራው ለጥፋትና ለሞት ሆነበት። ክርስቲያኖችም ከዚሁ የምንወስደው ትምህርት አለን። ከክርስቶስ ጋር የመንገሥ ተስፋ ተሰጥቶናል። ስለዚህ ያለ ጊዜያችን ሀብታም ለመሆን በመመኘት በዓለማዊነት ታሥረን እንዳንቀር ልንጠነቀቅ ያስፈልገናል። ትርፉ እንደ አካን መቀጣት ነው።

ምዕራፍ 8

3. በጋይ ከተማ ላይ የተገኘው ድል።

ባለፈው ምዕራፍ እንደአየነው እስራኤላውያን በኢያሱ መሪ ነት ከእግዚአብሔር የታዘዙትን ትእዛዝ ፈጸሙ። በዚሁ መሠረት ከመሃከላቸው የነበረውን እርም አስወገዱ። መታዘዝ ውጤቱ በረከት መሆኑን ቀደም ሲል ተመልክተናል። ከዚህ ቀጥሎ ደግሞ እስራኤላውያን በመታዘዛቸው ያገኙትን በረከት ማለት ም በጋይ ከተማ ላይ ድል ማግኘታቸውን እንመለከታለን።

በምዕራፉ መጀመሪያ ላይ እግዚአብሔር ለኢያሱ ማበረታቻና የጋይን ከተማ በእጁ አሳልፎ የሰጠው መሆኑ ተገልጿል። ከዚያም ኢያሱ የጋይን ከተማ ለመያዝ ያወጣው የጦር ስልት ይታያል። በዚሁ ስልት መሠረት ኢያሱ ድብቅ ጦር እንዳዘጋጀ እንመለከታለን።

በወጣው የጦር ስልት መሠረት 30.000 ተዋጊዎች በጋይ በስተምዕራብ ወደሚገኘው ፡ በጋይና በቤቴል መሃከል እንዲሁ በቁ ተደረገ ፤ 8 ፡ 9 ። በማግሥቱ 5 .000 የሚሆኑ ተዋጊዎች በነ ዚህ ሰዎች ላይ ተጨመሩና ድምራቸው 35.000 ሆነ ፤ ቁጥር 11 ። 30.000 ሰዎች በተላኩበት ዕለት ኢያሱ ያደረው በሕዝብ መሃከል ነው ፤ ይህንንም ያደረገው ቀሪውን ሠራዊት ለማዝመት እንዲያመቸው ነው ።

ዋናው ጦርነት በሚደረግበት ዕለት ኢያሱ ሌሎችን ተዋጊዎች በሙሉ ያዘና ወደ ጋይ ከተማ ተጠጋ ። ይህ የሆነው በማ ለዳ ነበር ። ኢያሱና ሕዝቡ በከተማይቱ በስተሰሜን በኩል ሠፈሩ ። የተደበቁትን 35.000 ተዋጊዎች ያላዩት የጋይና የቤቴል ከተማ ነዋሪዎች የእስራኤልን ሕዝብ ለማባረር ከተማቸውን ጥለው ወጡ ። እስራኤላውያንን ለመዋጋት ከቤቴልና ከጋይ ከተማ ነዋሪዎች መሃከል እቤቱ የቀረ ማንም አልነበረም፤ 8 ፡ 17 ። የጋይና የቤቴል ሰዎች በንጉሣቸው መሪነት እስራኤላውያንን ለመዋጋት ሲመጡ እስራኤላውያን ደግሞ በኢያሱ መሪነት የተሸነፉ መስለው ወደ ምድረ በዳ ሸሹ ። የጋይና የቤቴል ሰዎችም ድል ያገኙ መስሏቸው ከከተማቸው እየራቁ የእስራኤልን ሕዝብ ማባረር ቀጠሉ ። ከተማቸውን ጥለው ሲወጡ በሩን ክፍቱን ትተውት ነበረ ። የዚህን ጊዜ ተደብቆ የነበረው የእስራኤል ጦር ወደ ጋይ ከተማ ውስጥ ገባና በእሳት አጋያት ፤ 8፡19- 20 ።

የጋይን መቃጠል የተመለከቱትና ወደ ምድረ በዳ በመሸሽ ላይ የነበሩት እስራኤላውያን ከየተበተኑበት ፊታቸውን ወደ አሳዳጆቻቸው ወደ ጋይ ሰዎች አዞሩ ። የጋይ ሰዎችም የከተማቸው ጭስ ወደ ላይ ሲወጣ ተመለከቱ ። በእስራኤላውያን ተከብበው በጠላቶቻቸውና በተቃጠለችው ከተማ መሃከል

ቀሩ ። ወዲያውኑም ድሉ የእስራኤላውያን ሆነና የጋይ ሰዎች እልቂት ገጠማቸው ። በዚያ ጦርነት ቁጥራቸው አሥራ ሁለት ሺህ የሚደርስ የጋይ ሰዎች ተገደሉ ፤ 8 ፡ 25 ። የጋይም ንጉሥ ከነ ነፍሱ ተይዞ ኢያሱ ፊት ቀረበ ። እስከ ማታ ድረስ ከተሰቀለ በኋላ ፊሳው ወርዶ በከተማይቱ መግቢያ ላይ ድንጋይ እንዲከመር በት ተደረገ ፤ 8 ፡ 29 ።

ከቁጥር 3 - 9 ባሉት ጥቅሶች ውስጥ ኢያሱ ያወጣው የጦር ዕቅድ ፍሬያማና ግቡን የሚመታ ሊሆን ቻለ ። ጦርነቱ ተጀምሮ ድል እስከተገኘበት ጊዜ ኢያሱ ጦር የያዘበትንና የዘረጋውን እጁን አላጠፈውም ነበር ። በጦርነቱ መጀመሪያ ላይ ኢያሱ ባዘ ዘው መሠረት እስራኤላውያን በዚያች ከተማ የነበሩትን ከብቶችና ምርኮ በሙሉ ለራሳቸው ወሰዱ ፤ ከተማይቱንም በረሃ አድርገው አስቀሩአት ። ጦርነቱም በእስራኤላውያን ድል አድራጊ ነት አከተመ ።

ኢያሱ ከዚህ በኋላ ለእስራኤል አምላክ ለእግዚአብሔር መሠዊያ ሠራ ። ሙሴ ለእስራኤላውያን መሠዊያ መሥራት ያለባቸው ካልተወቀረና ብረት ካልነካው ድንጋይ መሆን እንዳለበት ነግሮአቸው ነበር ። በዚሁ መሠረት መሠዊያው ከተሠራ በኋላ የደኅንነት መሥዋዕት ሠው።ኢያሱ በመሠዊያው ሥር የሙሴን ሕግ ጸፈ ፤ 8 ፡ 30 - 33 ።

ከዚያም በዘዳግም 27 ፡ 11 - 23 ሙሴ ባዘዘው መሠረት ኢያሱ የእስራኤል ሕዝብ ከፊሉ በጌባል ከፊሉ ደግሞ በገሪዛን ተራራ ላይ እንዲቆሙ አደረገ ፤ በሕዝቡ መሃከል የነበሩት መጻተኞችም በዚሁ ጊዜ ተገኝተው ነበር ። በዚሁም ሥርዓት ላይ በዘዳግም 28 የሚገኘው የበረከትና የእርግማን ሕግ ተነበበ ላቸው ። ይህ ሕግ እግዚአብሔርን ቢታዘዙ በረከት ባይታዘዙ እርግማን የሚመጣባቸው መሆኑን ያሳየናል ።

እስራኤላውያን ጦርነቱን በአሸናፊነት ከተወጡት በኋላ በእግዚአብሔር ፊት በመሥዋዕት ቀረቡ ። ይህ በሕይወታችን ዘወትር ልንዘነጋው የማይገባን አሠራር መሆን አለበት ። የምናገኘው ድል ከእግዚአብሔር የተሰጠን መሆኑን አስበን በረከትና አሸናፊነትን ስናገኝ ወደ እርሱ ፊት በምስጋና ከመቅረብ መዘግየት የለብንም ።

ምዕራፍ 9 እና 10

4. ኅብረት በፈጠሩት የደቡብ ነገሥታት ላይ የተገኘው ድል ።

ባለፉት ስምንት ምዕራፎች እስራኤላውያን ከሙሴ በኋላ እግዚአብሔር ባስነሣላቸው በመሪያቸው በኢያሱ መሪነት በርካታ ድሎችን እንደተቀዳጁ ተመልክተናል ። እነዚህም ድሎች የተስፋዪቱን ምድር ሙሉ በሙሉ ወደ መያዝ አቃርበዋቸዋል። እስራኤላውያን ወደ ተስፋዪቱ ምድር ከመምጣታቸው በፊት በከነዓን ምድር ሠፍረው የነበሩት የተለያዩ ሕዝቦች የነዚህን ድሎች ዜና ሲሰሙ ፍርሃታቸውና ድንጋጤያቸው እየተባባሰ መጣ ። በምዕራፍ ዘጠኝና አሥር ገባዖናውያንና በአካባቢያቸው የነበሩት ሕዝቦች የፈጸሙዋቸውን ድርጊቶች እንመለከታለን ።

ሀ/ ከገባዖናውያን ጋር የተደረገው ስምምነት ፡- 9፡1-26 ።

ገባዖናውያን ኢያሱና በርሱ ይመሩ የነበሩት እስራኤላውያን በኢያሪኮና በጋይ ከተሞች የተጐናጸፉዋቸውን ድሎች ዜና ሲሰሙ በአካባቢያቸው ከነበሩት የተለያዩ ሕዝቦች ጋር ተባብረው እስራኤላውያንን ከመውጋት ይልቅ ሌላ የተንኮል ብልሃት ማውጣትን የተሻለ ሆኖ አገኙት ። በዚህ

ሁም ተንኮላቸው ከሩቅ አካባቢ የመጡ ሕዝብ መስለውከእ ስራኤላውያን ጋር እርቅና ስምምነት ማድረግ ፈለጉ ።

እግዚአብሔር በዘዳግም 7:2 ውስጥ እስራኤላውያን ከማንኛውም ሕዝብ ጋር ሰላም እንዳይመሠርቱ አዟቸው ነበር ። ከኢያሪኮ በስተ ምዕራብ ትገኝ በነበረችው በገባዖን፣ ኗሪ የነበሩት ሰዎች ግን ይህንን ትእዛዝ እንዲተላለፉ አደረጓቸው ። እነዚህ ሰዎች ከሩቅ አገር የመጡ ሰዎች መስለው፣ የሻገተና የደረቀ እንጀራ ስንቅ ፣ የተቀዳደደና የተጣጣፈ ልብስና ጫማ ፣ ባረጀ አቁማዳ የተያዘ ጠጅ ፣ በተቀዳደዱ መጫኛዎች በአህያ አስጭነው ወደ እስራኤላውያን ሠፈር ወደ ጌልገላ ላኩ ። ዓላማቸው በሩቅ አገር የሚኖሩ ሕዝብ በመምሰል የእስራኤላውያንን ዝና ሰምተው የመጡ መሆናቸውን ተናግረው በሰላም እንዲኖሩ እስራኤላውያን ቃል ኪዳን እንዲገቡላቸው መጠየቅ ነበር ።

በወቅቱ የእስራኤል ሰዎች ተጠራጥረው ስለነበር ምናልባት “በመካከላችን የምትቀመጡ እንደሆነ እንዴትስ ከእናንተ ጋር ቃል ኪዳን እናደርጋለን?” የሚል ጥያቄ አቀረቡላቸው ፤ ቁጥር 7 ። ሆኖም ለማስመሰል ተጠቅመውበት የነበረውን ተንኮላቸውን እውነት አድርገው አቀረቡት ። የእስራኤል ሰዎች ከሦስቱ ከተሞች በመጡት የገባዖን ሰዎች ተቃለሉ ። ሰዎቹ የመጡት የሦስት ቀን መንገድ ማለትም 24 ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ ከሚገኝ አካባቢ ነበር ። እስራኤላውያን በዚህ ጊዜ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መጠየቅ ሲገባቸው ተቻኩለው ቃል ኪዳን ገቡላቸው ። ከእነርሱ መሃከል ማንንም ላይገድሉ በአምላካቸው በእግዚአብሔር ስም ማሉላቸው ።

መሐላው ከተሰጣቸው ከሦስት ቀናት በኋላ እኒህ ሰዎች

በዚያው አካባቢ የሚኖሩ ሕዝብ መሆናቸው ታወቀ ። እስራኤላውያንም ባደረጉት ጉዞ ሦስቱ ከተሞቻቸው ላይ መድረስ ቻሉ፤ ቁጥር 17 ። ኢያሱና የሕዝቡ አለቆች በመሐላው ምክንያት ምንም ሊያደርጉባቸው አልቻሉም ፤ ሕዝቡ ግን ማጉረምረም ጀመሩ ስለዚህ የሕዝቡ አለቆች ለእስራኤል ሕዝብ ስለ መሐላው ማስረዳት ግድ ሆነባቸው ።

መሐላውን በመተላለፍ እነዚህ ሰዎች እንዲገደሉ ባይደረግም ፣ እነርሱን መርገም ፣ በጥፋታቸውም መቅጣት አስፈላጊ ሆኖ ተገኘ ። ስለዚህም ለእስራኤል ሕዝብ እንጨት ቆራጮችና ውኃ ቀጂዎች እንዲሆኑ ተደረጉ ። ኢያሱም ሰበሰባቸውና ስለማታለላቸው ከገሠጸቸው በኋላ “የተረገማችሁ ናችሁ ፤ ለአምላኬም ቤት እንጨት ቆራጭ ውኃም ቀጂ የሆነ ባሪያ ከእናንተ ለዘላለም አይጠፋም” አላቸው ።

ሰይጣን አማኞችን በክፉነቱ ፊት ለፊት በመጋፈጥ ብቻ ሳይሆን መልካም መስሎ በመምጣትም የሚያስታቸው መሆኑን ከዚህ ታሪክ መመልከት እንችላለን ። ስለዚህ የሚያጠራጥር ነገር ወደ ሕይወታችን ሲመጣ እንደ እስራኤል ሕዝብ አለቆች ተቻኩሎ ከመወሰን ይልቅ በቅድሚያ እግዚአብሔርን መጠየቅ አስፈላጊ ነው ። በኋላ መስሎ በሚመጣው ነገር ውስጥ እንኳ የሰይጣን ሐሰተኛ ተንኮል ሊኖርበት ስለሚችል የእግዚአብሔርን አመራር መጠየቁ አይከፋም ።

እስራኤላውያን የገባዎን ሰዎች በጉልበት ሥራ ይረዷቸው ይሆናል ። ቢሆንም በሚሠሩት የጉልበት ሥራ ውስጥ እንደ ጣዖት አምልኮ ያሉትን ኃጢአቶች ሊያስተምሩዎቸው ይችላሉ ። እግዚአብሔርም ከሌላ ሕዝብ እንዳይዋዋሉ የከለከላቸው ይህንን በማሰብ ሊሆን ይችላል ። ማንኛውም ሁኔታ ውስጥ ዘሎ

ከመግባት የእግዚአብሔርን ቃል መለስ ብሎ ማሰብ ይጠቅማል

ለ/ ኅብረት ከፈጠሩት የደቡብ ነገሥታት ጋር የተደረገ ውጊያ፡-

10:1-43 ::

በ9:1 ከተዘረዘሩት ወገኖች አንዱ አሞራውያን ናቸው ። አሞራውያን አምስት ከተሞች የነበሯቸው ሲሆን እያንዳንዱ ከ ተማ የራሱ ንጉሥ ነበረው አሞራውያን ከተስፋዪቱ ምድር በስ ተደቡብ በኩል ሰፋ ያለ ግዛት ነበራቸው ። ከአሞራውያን ከተ ሞች አንዷ ኢየሩሳሌም ስትሆን በርሷ ውስጥ ነግሦ የነበረው ን ጉሥ አዶኒዬዴቅ ይባል ነበር ። በተጨማሪም ኬብሮን በተባለ ችው ከተማቸው ሆሃም ፣ የርሙት በተባለችው ከተማቸው ጲር ዓም ፣ ለኪሶ በተባለችው ከተማ ያፊዓ ፣ አዶላ በተባለችው ከተ ማቸው ደግሞ ዳቤር የተባሉት ንጉሦች ነግሠው ነበር ።

ገባዖናውያን በዚያ አካባቢ ከነበሩት ወገኖች ሁሉ ይበልጥ ኃይለኞች ነበሩ ። ስለ እግዚአብሔር ሕዝብ ዜና ሲሰሙ ግን እነ ርሱን ዘመናት ከመግጠም ይልቅ ተገዝተውላቸው ለመኖር መስማማትን መረጡ ። ስለዚህ ከነርሱ ያነሰ ኃይል የነበራቸው ነገሥታት በፍርሃት ተዋጡ ። ቢሆንም በሰላም ከመስማማት ይ ልቅ ጦርነት የሚሻል መስሎ አገኙት ። እስራኤላውያንን ለመ ጋጠም እንዲያመቻቸውም ገባዖናውያንን ከራሳቸው ጋር ለማ ስተባበር ፈለጉ ። ገባዖናውያን እንዲተባበሯቸውም በነርሱ ላይ የኅብረት ዘመቻ ለማድረግ ወሰኑ ።

የኅብረት ዘመቻውን ዕቅድ ያወጣው የኢየሩሳሌሙ ንጉሥ አዶኒዬዴቅ ነበር ። እርሱም የሌሎቹን የአሞራውያን ከተሞች ነገሥታት ወደራሱ ጠራና በገባዖናውያን ላይ አሳደማቸው ። የነ ዚህ ከተሞችና ነገሥታት ስም በቁጥር 3 ውስጥ ተዘርዝሯል ።

ነገሥታቱ በአድማቸው መሠረት ገባዎናውያንን ሊወጉ ከበቡአቸው ። በዚህ ጊዜ ኢያሱና እስራኤላውያን እንዲረዱ ችው ገባዎናውያን ወደ ጌልገላ መልእክተኞችን ላኩ ፤ ቁጥር 6። ኢያሱም ከእርሱ ጋር የነበሩትን የጦር ሰዎች ይዞ በኅብረትከመ ጡት ነገሥታት ጋር ሊዋጋ በሌሊት ዘመተ ፤ እግዚአብሔርም እነዚያን የአዋራውያን ነገሥታት በእጁ አሳልፎ የሚሰጠው መሆኑን ቃል ገባለት ፤ ቁ.6-8 ።

ሌሊቱን ሲገመግሥ ያደረገው በኢያሱ የሚመራው የእስራኤል ሠራዊት በአዋራውያን ነገሥታት ላይ በድንገት ደረሰባቸው ። ሠራዊቱ ሌሊቱን ሲጓዝ ያደረ በመሆኑ በድካም ውስጥ ቢሆንም እግዚአብሔር የአዋራውያንን ነገሥታት በእጁ ስለጣ ላቸው ሊቋቋሙት አልተቻላቸውም ። እግዚአብሔር እነዚያን ነገሥታት በእስራኤል ሠራዊት መምጣት ብቻ እንዲደነግጡ አደረጋቸው ። እግዚአብሔር ከኢያሱ ጋር ሆኖ መታቸው ፤ ቁጥር 10 ። ከእስራኤላውያን ፊት ሲሸሹም እግዚአብሔር በበረዶ መታቸው ። እንዲያውም በእስራኤላውያን እጅ በነበረው ጦርና ሰይፍ ከተገደሉት ይልቅ በበረዶ ናዳ የሞቱት ቁጥር በለጠ ፤ ቁጥር 11 ።

እስራኤላውያን የአዋራውያንን ሠራዊት ለመምታትቀኑ አልበቃ አላቸው ። ስለዚህ ኢያሱ የእስራኤል ሕዝብ ጠላቱን እስኪበቀል ድረስ ፀሐይዋ እንዳትጠልቅ ጸለየ ። እግዚአብሔርም ልመናውን ሰማው ፤ ቀኑ ተራዘመ ፤ ፀሐይም ሳትጠልቅ ቆየች ። ውጊያው ቀጥሎ ድል ከተገኘ በኋላ እስራኤላውያን በጌልገላ ወደሚገኘው ሠፈራቸው ተመለሱ ። ወዲያው ግን አምስቱ የአዋራውያን ነገሥታት ዋሻ ውስጥ የመደበቃቸው ዜና ተሰማ ስለዚህ ኢያሱ አዋራውያንን ጭራሽ ለማጥፋት እንዲቻል ዳግ

መኛ ተነሣ ። ነገሥታቱ የተደበቁበት ዋሻ አፍ በድንጋይ እንዲገጠምና እንዲጠበቅ ፤ እንዲሁም ፡ ሠራዊታቸው እንዲባረርአደረገ ። አሞራውያንም እስኪጠፉ ድረስ ተባረሩ ። በመጨረሻም የተደበቁት ነገሥታት ከዋሻ እንዲወጡ ተደረገ ። ኢያሱም የእስራኤል የጦር አለቆች የነዚህን ነገሥታት አንገት እንዲረግጡ እና አሸናፊነታቸውን እንዲያስመሰክሩ አደረገ ። በኋላም በአምስት ዛፎች ላይ ተሰቀሉ ፤ ሲመሽ አካባቢም ከተሰቀሉበት ወርደው ከተደበቁበት ዋሻ ተጣሉ ፤ የዋሻውም አፍ በድንጋዮች ተዘጋ ፤ ቁጥር 15-27 ።

ኢያሱ በዚያኑ ዕለት መቄዳ የምትባለውን ሥፍራ ያዘ ፤ በውስጥ የነበሩትንም ሁሉ አጠፋ ። በተጨማሪም ከዚያ በኋላ በነበሩት ዕለታት የለኪሶን ፣ የጌዝርን ፣ የአዶላን ፣ የኬብሮንን ከተማዎች እንዲሁም ሌሎች ሥፍራዎች ያዘ ፤ በነርሱ ውስጥ የነበሩትን ሁሉ ድል አደረገ ፤ ቁጥር 28-43 ።

እነዚህ ድሎች ለክርስቲያኖችም መልእክት አዘልናቸው። የገባያን ሰዎች በጠላት በተከበቡ ጊዜ ወደ ኢያሱ ለርዳታ ተጣሩ ። ድልን የተሞላው የእግዚአብሔር ሕዝብ ለርዳታ ደረሰላቸው ። ይህ ድርጊት በችግር በተከበብን ጊዜ ድልን ሊሰጠን ወደተዘጋጀው ወደ እግዚአብሔር መጣራት ያለብን መሆኑን ያስተምረናል ። ኢየሱስ በገዛ ደሙ የገዛን ስለሆንን ማንም ከእጁ ውስጥ ከጣቶቹ መሃከል ሊወስደን አይቻለውም ፤ በምንም ዓይነት ችግር ብንከበብ አምላካችን አሸናፊ ነው ፤ ዮሐ. 10:27-28 ።

እግዚአብሔር ተአምር ማድረግ የሚሣነው አይደለም ። የኢያሱን ልመና በድንቅ ተአምር መለስ ፤ ቁ. 12-14 ። ዛሬም በፊቱ የቀረበውን ጸሎትና ልመና በተአምር ለመመለስ የሚያቅተው አይደለም ። ያ የኢያሱን ጸሎት የመለስ አምላክ ዛሬም

አለ ፤ አልተለወጠም ። በዚያው ሁኔታ የእኛን ጸሎት እንዳይመልስ የሚያቅተው አንዳች የለም ።

ምዕራፍ 11

5. ኅብረት በፈጠሩት የሰሜን ነገሥታት ላይ የተገኘ ድል ።

አሶር ከገሊላ ባሕር በስተ ሰሜን የምትገኝ በንጉሥ የምትተዳደር አገር ነበረች ፤ የንጉሥዋም ስም ኢያቢስ ይባል ነበር ። ይህ ንጉሥ በደቡብ በኩል ኅብረት ፈጥረው ተዋግተው የተሸነፉትንና የሌሎቹን ከተሞች ታሪክ ሲሰማ እርሱም በርሱ አካባቢ የነበሩትን መንግሥታት ነገሥታት ሊያሳድም ተነሣ ። በዚሁም መሠረት እኒሁ ነገሥታት ቁጥራቸው የባሕር አሸዋ የሚያክል ሠራዊት ፣ ፈረሰኞች ፣ ሰረገሎችና ፈረሶች አዘጋጅተው እስራኤልን ለመውጋት በማሮን ውኃ አጠገብ ተከማቹ ።

ኢያሱ በዚህ በኩል ባለው ውጊያ ድል ለማግኘት ታላቅ ምኞት ነበረው ። እግዚአብሔርም በሚቀጥለው ዕለት እነዚህን ነገሥታት በእስራኤል እጅ አሳልፎ እንደሚሰጠው ነገረው ፤ ቁጥር 6 ። የእስራኤልም ሰዎች በእምነት ከነዚህ ቁጥራቸው ታላቅ ከሆነ ሕዝብ ጋር ለመዋጋት ተነሡ ። የፊተኞቹ ጠላቶቻቸው እንደሸሹ ሁሉ እነዚህም ሽሽቱን ተያያዙት ። እስራኤላውያንም ከእነርሱ መሃከል ማንንም ሳያስቀሩ መቱአቸው ። ሰረገሎቻቸውን በእሳት አቃጠሉ ፤ የፈረሶቻቸውንም ቋንጃ ቆራረጡ ። ከዚያም ከማሳደዳቸው ተመልሰው አሶርን ያዙ ። ኢያሱ የአሶር ንጉሥ እንዲገደል አደረገ ። የነዚያ መንግሥታት አሳዳሚ የነበረችው ከተማ በእስራኤላውያን እጅ ገባች ። ኢያሱ ቀጠለና ሌ

ሎች ከተሞች እንዲያዙ አደረገ ።

የዚህ ምዕራፍ የመጨረሻ ክፍል የሆኑት ከ15-23 ያሉት ጥቅሶች እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን የሰጠውን ድል ይገልጻሉ ። ከገባዎን ሰዎች በስተቀር ማንም በፈቃደኝነት ለእስራኤላውያን እጁን አልሰጠም ፤ ከሰይፋቸው አላመላጠም ፤ ቁጥር 19 ።

ከዚህ ታሪክ እንደምናየው ኢያሱ በሰሜን የነበሩትን ነገሥታት ፈረሶችና ሰረገሎች አጠፋ ። ይህ ባይሆን ኖሮ አንድ ቀን ከሌሎች ሕዝቦች ጋር ለመዋገድ እንደ መመኪያ አድርገው ይጠቀሙባቸው ነበር ። ከርስቲያኖች ከእግዚአብሔር ኃይል በቀር በሌላ ነገር ላለመመካት መጠንቀቅ ይኖርብናል ። እስራኤላውያን በዘገላ.13፣32-33 በተደረገው ስለላ መሠረት አስፈሪ የሆነ ዝናቸውን የሰሙትን የዔናቅን ልልጆች ያሸነፉት ያለ ፈረስና ያለ ሰረገላ ነው ፤ ቁ.21-22 ።

ምዕራፍ 12

6. እስራኤላውያን ድል ያደረጓቸው የከነዓን ነገሥታት ስም ዝርዝር ።

እግዚአብሔር ሙሴ የርዳኖስን ተሻግሮ ወደ ተስፋጺቱ ምድር እንዲገባ አልፈቀደለትም ። ቢሆንም በየርዳኖስ በስተ ምሥራቅ በኩል በነበሩት ታላላቅ ነገሥታት ማለትም በሴዎንና በዐግ ላይ የእስራኤል ልጆች ያደረጉትን ዘመቻ የመሬው እርሱ ነበር ፤ ቁ.1-6 ። የነዚህ ነገሥታት ምድር ሁለት ተኩል ለሚሆኑት የእስራኤል ነገዶች ማለትም ለሮቤል ነገድ ፤ ለጋድ ነገድና ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ርስት ተደርጎ ተሰጠ ።

ከቁጥር 7-24 እንደምንመለከተው ደግሞ እስራኤላውያን በኢያሱ መሪነት ከዮርዳኖስ በስተ ምዕራብ የሚገኙትን 31 ነገሥታት አጠፉአቸው ። እነዚህ ነገሥታት ይዘውት የነበረው ግዛት ከሴይር እስከ ሊባኖስ ዳርቻ ያለውን አካባቢ ያጠቃልላል ። ኢያሱ ይህንን ምድር በእስራኤል ነገዶች ርስት አድርጎ ሰጣቸው ። እስራኤላውያን ድል ያደረጓቸው የሠላሳ አንዱ ነገሥታትና የከተሞቻቸው ስም ከ9-24 ባሉት ጥቅሶች ውስጥ ተዘርዝሯል ።

በዚህ ዘመን የምንገኝ ሰዎች እነዚህ ከተሞች የነበሩበትን ሥፍራ ለይተን ሙሉ በሙሉ ለማወቅ አንችልም ፤ ቢሆንም እግዚአብሔር በርሱ የሚታመኑትን እንዴት አድርጎ ሊረዳቸው እንደሚችል ከታሪኩ መማር እንችላለን ። ይህ ታሪክ በኃጢአት ላይ ድል ስለሚሰጠን ስለ እግዚአብሔር ኃይል ሰፊ ያለ ትምህርትን ይሰጠናል ።

እስራኤላውያን ድልን የተቀዳጁት በነበሩዋቸው ተዋጊዎች በፈረሶቻቸውና በሰረገሎቻቸው ብዛትና ኃይል በመታመን አልነበረም ። ይልቁንስ የጠላቶቻቸው ሠራዊት የጦር ዕቃና ኃይል ይበልጣቸው ፤ እንዲያውም ያጥፋቸው ነበር ። ይህ ሁኔታ ዛሬም በእኛ ብርታት ሳይሆን እግዚአብሔር በሚሰጠን ኃይል ኃጢአትን ማሸነፍ እንደምንችል ያሳየናል ።

እስራኤላውያን በዚህ ታሪክ በድል እንደተሞሉ ቢገለጽም ከውድቀት ነፃ አልነበሩም ። ለገባዎን ሰዎች ሙሉ ምሕረረት በመስጠት ፣ ምዕራፍ 9 ፤ ከዔናቅ ሰዎችም ለጥቂቶቹ ምሕረት በመስጠት እንደተሳሳቱ ታሪኩ ይገልጻል ። ከእነዚህ ወገኖች አንዱ የነበረው በኋላ ሲዋጋቸው ፣ በእነርሱና በአምላካቸው ላይ ሲዘብትባቸው የኖረው የጌት ሰው ጉልያድ ነው ። 1 ሳሙ-

16-4 :: ይህም እግዚአብሔርን በከፊል መታዘዝ ድል ቢሰጠንም የኋላ ኋላ ከችግር እንደግያድነን ያስተምረናል ::

ክፍል አራት

የተስፋዬቱ ምድር ለእስራኤል ነገዶች ተከፋፍላ መስጠቷ ::

እስራኤላውያን በእግዚአብሔር ተስፋ ተደርጎ የተሰጣቸውን ምድር ለመያዝ ከተለያዩ ሕዝቦች ጋር ሲያደርጉት የነበረውን ጦርነት በድል አድራጊነት ተወጥተውታል :: ከዚህ ቀጥሎ ምድሩን ለየነገዱ ርስት አድርጎ መከፋፈል አለባቸው :: እግዚአብሔር ለዚህ ሥራ የመረጠው ኢያሱ ይህንን ሥራ ሲያከፋፍልና ለእስራኤል ኅብረተ-ሰብ አስፈላጊ የሆኑትን ከተሞች ሲሰቆረቁር ከዚህ በኋላ ባሉት ምዕራፎች እንመለከታለን ::

ይህም ሲባል ተስፋ ተደርጎ የተሰጣቸውን ምድር በሙሉ እጃቸው አስገብተዋል ማለት አይደለም :: ቢሆንም ኢያሱ በዕድሜው እየሸመገለ በመምጣቱ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ርስታቸውን እንዲያካፍላቸው አዘዘው ፤ ምዕራፍ 13፡1-6 ::

ምዕራፍ 13

1. ለሮቤል ለጋድና ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ርስት መስጠቱ ::

ከሙሴ ቀጥሎ ኢያሱ እስራኤላውያንን መምራት ከጀመረ በት ጊዜ በኋላ እንኳ ከተስፋዬቱ ምድር ብዙው ክፍል በፍል ስጥኤማውያን እጅ ቢቆይም ፤ ሙሴ በዘዳግም 3፡8-17 በተናገረው መሠረት ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ ያለው አካባቢ ለሮ

ቤል ነገድ ፡ ለጋድ ነገድና ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ተሰጠ ። ይህ ሁኔታ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ በተለይም ከቁጥር 8 ጀምሮ በሚገባ ተብራርቶ እንመለከታለን ። ሙሴ የሌዊ ነገድ ርስት እንዲሰጣቸው አላደረገም ፤ ቢሆንም ሌሎቹ ነገዶች ከሚያመጡት አሥራት ለኑሮአቸው አስፈላጊ የሆነውን ነገር እንዲያገኙ ተፈቅዶላቸዋል ፤ ዘኁል 18፡20-24 ። ሙሴ ባዘዘው መሠረት ለሮቤል ነገድ ከሙት ባሕር ሰሜናዊ ምሥራቅ በኩል ሰፊ ቦታ ተሰጣቸው ፤ ቁ.15-23 ።

ለጋድ ነገድ የተሰጠው ርስት ደግሞ የሚገኘው ለሮቤል ነገድ ከተሰጠው ርስት በስተ ሰሜን በኩል ሲሆን ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምዕራብ በኩል ነበር ። ከዮርዳኖስ ወንዝ ዳርቻ አንስቶ በስተ ሰሜን በኩል ገሊላ ማለትም እስከ ኬኔሬት ባሕር ዳርቻ ድረስ ያለውን አካባቢ ይጠቀልላል ። ይኸው ሁኔታ ከ24-28 ባሉት ጥቅሶች ውስጥ ተብራርቷል ።

ቀሪው ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ የነበረው አካባቢ ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ተሰጠ ። ከ29-31 ያሉት ጥቅሶችም በዝርዝር የሚያመለክቱት ይህንን ነው ። ለነዚህ ነገዶች የርስት ድልድል የተደረገው በሙሴ አማካይነት መሆኑ በግልጽ ተጠቁሟል ።

እነዚህ ነገዶች የያዙት አካባቢ ስድሳ ከተሞች የሚገኙበትን ክልል የሚያጠቃልል ነው ። ቢሆንም ከዚህ ተገንጥሎ መታየት የሌለበት እግዚአብሔር የነዚህ ነገዶች ተገንጥሎ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ በኩል መቅረት ፈቃዱ እንዳልነበረ ነው ። እስራኤላውያን ከዮርዳኖስ በስተ ምዕራብ በኩል የነበሩትን ጠላቶቻቸውን ሙሉ በሙሉ ሊያስወጡአቸው አልተቻላቸውም ።